

2. SEJA PREDSEDSTVA KOS

Kadrovski predlogi in tekoče zadeve

V ospredju 2. seje predsedstva KOS — bila je v ponedeljek, 21. maja, pod predsedstvom Avgustina Čiuhe v Ljubljani — so bili kadrovski predlogi za bližnje zasedanje delavskega sveta SOZD Iskra. Kot je znano, so bile pred kratkim volitve v samoupravne organe in na prihodnjem zasedanju DS se bo konstituiral nov DS SOZD Iskra.

V tem smislu mora sindikat pripraviti, oz. predlagati, vrsto novih kadrovskih predlogov in o tem je tekla beseda na sestanku predsedstva. Tako so pripravili kadrovske predloge za vse odbore pri delavskem svetu SOZD, dalje za časopisni svet glasila Iskra in za komisije pri delavskem svetu.

Druga točka je zadevala tekoče zadeve in informacije, in člani predsedstva so bili seznanjeni s predlogom kandidatov za glavno nagrado in pet nagrad Iskre, ki naj bi jih podelili ob letošnjem dnevu borca in dnevu Iskre. Sledila je informacija o sanaciji DO ISEZ, po kateri naj bi že do konca leta 1985 ta delovna organizacija kot enovita DO v glavnem proizvajala za namenskega kupca.

V informaciji o poslovanju in zunanjetrgovinski menjavi je bilo ugotovljeno, da se je v aprilu zunanjetrgovinsko poslovanje izboljšalo, kar je v primerjavi s slabimi rezultati v prvem četrtletju vzpodbudno. Sindikat se bo moral zavzeti tudi za zmanjšanje izgub v posameznih TOZD in za uravnoteževanje dnevnice Iskre — dnevnice borca

Zajčja Dobrava vas pričakuje!

Zajčja Dobrava. Prelep veliki park med Poljem in Založnikom pri Ljubljani. Z njim se ponosata dve tamkajšnji krajevni skupnosti, in sicer Zadobrova — Sneberje in Novo Polje. In v tem parku bo 30. junija tradicionalno praznovanje ob 4. juliju — dnevu borca, dnevu Iskre.

O tem, kje se lahko prijavite, bomo pisali v prihodnji številki našega tednika, tokrat pa vam bi radi predstavili samo Zajčjo Dobravo, točneje krajevni skupnosti, ki ta park obdajata. Predstavil nam ju je narodni heroj Stane Bobnar — Jakob, ki je tamkaj tudi doma. Na pogovor je z veseljem pristal, češ: »Veste, Iskra mi je bila vedno všeč, že zato, ker ima svoj lasten način razvoja. Vedno je imela pravilno usmeritev brez kakršnih večjih nihanj in odstopanj. Res, to je zdrav kolektiv«.

Z narodnim herojem, nosilcem partijske spomenice leta 1941, članom Zveze komunistov od leta 1935 in udeležencem v španski državljanski vojni Stanetom Bobnarjem smo se dobili, kje drugje kot v Zadobrovi. Seveda je beseda najprej stekla o Iskri, pa o njeni odločitvi, da bo prireditel ob dnevu borca in dnevu Iskre spet v Zajčji Dobravi. Pred leti ga je tamkaj organizirala Avtomatika in praznovanja se je takrat udeležil tudi Stane Bobnar.

Krajevni skupnosti Zadobrova — Sneberje in Novo Polje mejita na jugu na železniško progo Ljubljana — Zagreb, na zahodu na nekdanje ljubljansko letališče, dandanašnje industrijsko cono, severna meja poteka ob Savi, njun vzhodni del pa obsega Zajčjo Dobravo. Obe krajevni skupnosti štejeta nekaj manj kot 6.000 prebivalcev. Obe sta značilni primestni krajevni skupnosti, ob tem, da je Novo Polje predvsem naselje vrstnih hišic, Zadobrova — Sneberje pa bolj kmetijsko območje s preko 40 zaščitnimi kmetijami in je razen lepega gozda v

(Nadaljevanje na 3. strani)

nje stanja zalog, ki bremenijo poslovanje v Iskri.

Iz sindikalne analize o osebnih dohodkih v Iskri so ugotovili, da ima med več kot 3000 zaposlenimi v SOZD Iskra le 150 delavcev za poln delovni čas (v mesecu aprilu to pomeni 184 ur), osebni dohodek manjši od 12.000 dinarjev, kar je v slovenskem povprečju še vedno sorazmerno ugodno. Ob tem pa seveda ne gre pozabiti na dejstvo, da bodo ti delavci z najnižjimi OD verjetno le s težavo zaključili mesečno družinsko bilanco.

Kolegij glavnih direktorjev Iskrinih DO

Izvoz, cene, likvidnost

Na seji glavnih direktorjev DO SOZD Iskra (bila je v torek, 22. maja) so pod vodstvom predsednika KPO SOZD Iskra Borisa Lasiča najprej podrobneje obravnavali tekoče poslovanje Iskre.

Na prvem mestu je bil izvoz, o katerem je poročal Miloš Resnik, ki je najprej povedal, da smo v prvih štirih mesecih izvozili za 61 milijonov dolarjev blaga. Poudaril je, da s to številko nikakor ne smemo biti zadovoljni, čeprav so izvozni rezultati v aprilu malce boljši. Od 61 milijonov dolarjev izvoza smo kar 55 milijonov izvozili na konvertibilno območje in s tem izpolnili plan konvertibilnega izvoza v višini 29 %.

Po njegovi oceni naj bi bil izvoz v maju in juniju večji od aprilskega izvoza in bi po napovedih znašal nadaljnjih 40 milijonov dolarjev, tako da bi Iskra v prvem polletju letošnjega leta izvozila za 100 milijonov dolarjev, kar naj bi predstavljalo nekaj manj kot 40 % letošnjega letnega plana izvoza, čeprav bi morali izpolniti v prvem polletju od 42 do 43 % letnega plana izvoza. Miloš Resnik je tudi opozoril, da bi na svetovnem trgu lahko dosegali tudi za 5 % višjo ceno, če bi bili naša zanesljivost in kakovost blaga na višji ravni. Ob koncu je še opozoril na dejstvo, da je že zdaj potrebno okvirno pripraviti izvozne načrte za 1985. oziroma 1986. leto, ko naj bi Iskrin izvoz dosegel 300 milijonov dolarjev (1985. leta) in 360 milijonov dolarjev v letu 1986.

V nadaljevanju prve točke dnevnega reda je Franc Vreček spregovoril o problematiki cen, ki so bile, kot je znano, pred nedavnim sproščene, vendar ne v celoti in tako imamo zdaj pri nas kar štiri režime cen. Opozoril je na zapletenost te problematike in terjal nujno ukrepanje na tem področju, saj bo od cenovne problematike odvisno

Člani predsedstva so poslušali tudi informacijo o pripravi Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in nekaterih izhodiščih za razporejanje ČD ter za delitev sredstev za OD in skupno porabo delavcev elektrokovinske industrije in Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela.

Ob koncu je stekla beseda še o našem glasilu, o katerem smo pripravili posvetovanje, ki je bilo v četrtek, 24. 5. v Ljubljani. Posvetovanje smo sklicali na pobudo nekaterih delovnih organizacij. Na tem posvetovanju pa naj bi razrešili dileme o izhajanju, pa tudi o vsebinski in oblikovni zasnovi glasila Iskra. Ob teh dilemah pa je vendar treba poudariti, da je glasilo v dvajsetih letih izhajanja vendar bilo močan integracijski dejavnik združenih delavcev v Iskri. Mak

tudi poslovanje Iskre v prihodnje, ker so dosedanje zamrznjene cene že prinesle tudi nekaj rdečih števk v bilance naših posameznih DO, oziroma TOZD.

Zelo izčrpno in konkretno je o likvidnostni situaciji poročal Fabio Škopac ter pri tem opozoril zlasti na vprašanja deviznega priliva, kvalitetnih likvidnostnih sredstev in poslovanja Iskra banke. Povedal je, da bo devizni položaj v drugi polovici letošnjega leta težavnejši, za vzroke nelikvidnosti naših posameznih DO, oz. TOZD pa je v prvi vrsti navedel velike zaloge, ki zelo povečujejo nesorazmerje med prihodkom in vrednostjo zalog samih. Zato je poudaril potrebo po finančni disciplini ter finančni, planski in izvozniki realni naravnosti.

Pod točko razno pa je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič podal najprej izčrpno informacijo o položaju in problematiki mikroelektronike, ki bi jo naj razreševali v treh etapah in sicer naj bi najprej zanj nabavili prepotrebno minimalno opremo ter si pridobili načrtovalski kader zanj, ker le-ta predstavlja ozko grlo v njenem nadaljnjem razvoju, druga etapa naj bi bila uredništev načrta Mikroelektronika III, medtem ko naj bi tretja etapa predstavljala zelo konkreten in stvaren poudarek in prispevek v prihodnjih dveh letih k razvoju mikroelektronike na Slovenskem, kjer bi poleg Iskre morala sodelovati tudi ostala slovenska javnost.

Sledila je krajša informacija o problematiki naše DO ISEZ, ki naj bi bila enovita delovna organizacija, v glavnem povezana z namenskim kupcem, medtem ko je na koncu Invest servis predložil še informacijo o investicijski problematiki, oziroma sodelovanju Iskrinih DO v matični organiziranosti investicijske dejavnosti v SOZD Iskra, zlasti glede na novi zakon o investicijah.

D.Ž.

Nova umerjevalna naprava M 3060

DO KIBERNETIKA, TOZD INSTRUMENTI

Nastavljiva trifazna miza z računalniškim krmiljenjem.

Centrala Iskra 500 A, ki je izredno uspešna na domačem trgu, bo poslej prinašala tudi konvertibilne dolarje.

Velik poslovni uspeh Telematike: prodor v turško javno telefonijo

Mednarodno poslovno sodelovanje Iskre in turške firme TTE, ki poteka že več kot 30 let je pred nedavnim obrodilo nove sadove, ki bodo posebej koristni za Iskro Telematiko, proizvajalca telekomunikacijskih sistemov. Prišlo je do dokončne sklenitve posla, v katerem so partnerji turška PTT firma TTE in Iskra Telematika, gre pa za prodajo in prenos tehnologije in znanja za centralo Iskra 500 A.

Doslej je podoben odnos med Telematiko in TTE potekal predvsem na področju zasebnih telekomunikacijskih sistemov, posel v zvezi z Iskra 500 A pa pomeni pravi vstop v turško javno telefonijo. Če se bo nadaljnje sodelovanje razvijalo dobro, predvsem v smislu zagotavljanja kvalitete in upoštevanja rokov s strani Iskre in TTE, potem velja računati z dolgoročno prisotnostjo Iskrinih telekomunikacijskih izdelkov na turškem trgu. Po ocenah bo samo naročilo Iskra 500 A v nekaj naslednjih letih Telematiki prineslo okrog 85 milijonov dolarjev deviznega iztržka.

Pogodba o prenosu tehnologije za elektronsko centralo Iskra 500 A je med Telematiko in TTE nastala že lani, vendar je bila pogojena z določeno poskusno dobo oziroma delom. Prvo centralo so naši strokovnjaki vključili v turški Foči, naslednjo v mestecu Bodrum. Kot kaže, je turška PTT z doslej opravljenim delom zadovoljna in tako je pred dnevi prišlo do podpisa pogodbe tudi med firmo TTE in turško PTT in sicer o dobavi 150 central Iskra 500 A v letu 1984 (približno 70.000 priključkov!).

Te centrale bodo postavljali v manjših krajih po Turčiji, saj so prav za tak namen najbolj primerne. V naslednjih letih pa tovarna TTE in Iskra Telematika pričakujeta naročila za postavitev skupno okrog 1.500 central tega tipa (torej za skupno 700.000 priključkov).

V tem trenutku so torej pred Iskro Telematiko in zlasti pred njeno temeljno organizacijo ZIS (Zasebni telekomunikacijski sistemi) postavljene velike naloge. Kar najhitreje in učinkovito se bo treba prilagoditi in opremiti, da bodo obsejna naročila lahko kvalitetno in pravočasno opravljena. Za nekaj misli o tem smo zaprosili Petra Miheliča, direktorja za tehnologijo in proizvodnjo Iskre Telematike. Takole je povedal:

»Centrala Iskra 500 A je ena od posrečenih izvedb nekega našega telekomunikacijskega sistema, je racionalna in razvita z našim lastnim znanjem, nekaj pa je v njej tudi rešitev iz sistema Metaconta. Na trgu je centrala postala tako uspešna, da je prav kmalu prišlo do velikega obsega proizvodnje, za katero tokrat upravičeno lahko rečemo, da je serijska, zato pa tudi zelo racionalna.

Doslej smo te centrale postavljali predvsem v Jugoslaviji, saj je bilo zanje tudi doma resnično veliko zanimanja. Z izvozom central v Turčijo pa smo si

Inženir Peter Mihelič: »S podpisom pogodbe o prodaji in prenosu tehnologije centrale Iskra 500 A so pred Iskro Telematiko in njeno temeljno organizacijo ZIS postavljene velike in zahtevne naloge.«

pridobili konvertibilno tržišče in s tem ustrezne devizne učinke v bodočnosti, ki so za poslovanje naše delovne organizacije nedvomno temeljnega pomena. Zato se moramo posla lotiti zelo resno in odgovorno, saj povečanje proizvodnje Iskra 500 A v skladu s turškim naročilom ne bo majhna stvar.

Do konca letošnjega leta bo treba izdelati približno 200 central Iskra 500 A oziroma 100.000 priključkov (delno kot zaključene izdelke, delno kot polizdelke). To pomeni eno centralo na dan oziroma v osmih delovnih urah. Pri tem je treba vedeti, da smo v preteklih letih dosegali letno proizvodnjo 200.000 priključkov, vendar le, če smo sešteli vse priključke, zasebne in javne, elektronske in klasične.

Vsekakor je prodor v turško telefonijo za Iskro Telematiko resnično velik uspeh, saj je z neko centralo zelo težko priliti v javno omrežje tujih držav. To nam je v veliki meri uspelo zato, ker je imela Iskra že doslej licence v Turčiji, med drugim tudi na področju zasebnih telekomunikacijskih sistemov?

Zato bo proizvodnja naših central, ki bo sčasoma stekla v firmi TTE, katere solastnik smo, zagotovila še nadaljnjo prisotnost naših (bržkone tudi bodočih) telekomunikacijskih sistemov na turškem trgu. To je pomembna svetla točka tega posla, ki zajema prodajo in prenos tehnologije.

Iz vseh naštetih razlogov morajo strokovne službe delovne in temeljne organizacije narediti vse, da čimprej zagotovijo kar najbolj tekočo, racionalno in kvalitetno proizvodnjo central Iskra 500 A. Usposobiti moramo kadre in se bolje opremiti, saj sicer ne bomo zmogli obsežnih nalog, ki nas čakajo v prihodnje.

Kazimir Mohar

Ob začetku proizvodnje precizijskih digitalnih wattmetrov v Iskrini tovarni merilnih instrumentov so v Otočah izdelali trifazno napravo — generator za njihovo umerjanje, kontrolo in preizkušanje.

Nova trifazna miza je boljše stabilizirana kot dosedanje naprave z motor-generatorji, ki se uporabljajo v proizvodnji. Miza ima sedem izhodov moči 25 W, trije služijo za napetostne izhode faz RST, trije za tokovne izhode, sedmi pa je namenjen napajanju priključenih instrumentov. Vgrajeni mikroročunalnik omogoča generiranje trifazne napetosti in toka, nastavitve frekvence od 46 —

55 Hz in faznega kota od 0 do 360 stopinj.

Vsi izhodi so zaščiteni z avtomatsko elektronsko zaščito. V merilni del so vgrajeni trije precizijski wattmetri z napetostnimi in tokovnimi območji, kot jih ima generatorski del, ter trije voltmetri in ampermetri za indikacijo nastavljenih napetosti in tokov.

V Instrumentih pripravljajo novo varianto trifaznega generatorja, ki bo imel podobne lastnosti kot miza. Nova naprava bo prenosna, imela bo priključek za enofazno omrežje.

J. Langus, J. Vovk, J. Šolar

Poročilo o volitvah v DS in odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra

- Volilna komisija v sestavi: Ivo Vrtič — predsednik, Jože Golob — tajnik in Brane Janežič — član se je sestala 21. 5. 1984.
- Po pregledu posredovanega volilnega gradiva posameznih volilnih enot — DO je komisija ugotovila, da so volitve potekale v skladu z zakonom in Statutom SOZD Iskra. Volitve so bile izvedene v razpisnem roku v vseh volilnih enotah.
- Volilna komisija je ugotovila, da so bili po posameznih volilnih enotah izvoljeni naslednji delegati v

a) delavski svet SOZD Iskra iz DO

- TELEMATIKA
1. Andrej ČESNIK
 2. Janez KERN
 3. Zdenko KOVAČ
 4. Srečko TORKAR
 5. Janez ŽAKELJ
 6. Franc ŽEPIČ
- ISKRA DELTA
1. Rado FALESKINI
 2. Milan MEKINDA
- KIBERNETIKA
1. Silvo AŽMAN
 2. Boris BUKOVEC
 3. Lovro KOZJEK
 4. Marjan LAPAN
 5. Marjan MUBI
6. Edo PODLIPNIK
- ELEKTRIČNA ORODJA
1. Stane STARE
 2. Branko SUHADOLNIK
- ELEKTROZVEZE
1. Dušan HREN
 2. Zorko RAUBAR
 3. Jože ŠUŠTERŠIČ
- ELEKTROOPTIKA
1. Stanka AVBELJ
 2. Stojan TROŠT
- AVTOMATIKA
1. Danijel ADAMIČ
 2. Zoran LAH
 3. Janez PETELINKAR
 4. Bogdan SMRKE
 5. Miladin ŠINKOVEC
- ELEMENTI
1. Vojin GARDAŠEVIČ
 2. Jože OBLAK
 3. Alojz PAJK
 4. Božidar PAVLIN
 5. Stane SKUBIC
- ŠIROKA POTROŠNJA
1. Slavko CANKAR
 2. Darko COTIČ
 3. Igor GRUDEN
 4. Novica JEVTIČ
 5. Franc KAVČIČ
- AVTOELEKTRIKA
1. Danijel BESEDANJAK
 2. Milan KORES
 3. Dušan PAŠKULIN
 4. Rober TRAMPUŽ
 5. Davorin VIDRIH
- KONDEZATORJI
1. Janez KURE
 2. Janez PLUT
 3. Alojz POVŠE
- BATERIJE ZMAJ
1. Matjaž BAVDEŽ
 2. Ljubo JAMNIK
- ISKRA COMMERCE
1. Matija JUTRAŽ
 2. Blaž MARKUN
 3. Marko VOLK
 4. Tatjana ŽOLNIR

IKM

1. Boris KRAMER
 2. Greta ZALAZNIK
- ZORIN
1. Marjan MOZETIČ
 2. Kati PAJK
- INVEST SERVIS
1. Janez CERK
 2. Dušan DJANIŠ
- SREDNJA ŠOLA
1. Helena DRNOVŠEK
 2. Janez OBLAK
- DSSS SOZD
1. Stane PRESKAR
 2. Janko ŠAVLI

b) odbor za samoupravni nadzor

- SOZD Iskra iz DO
- TELEMATIKA
1. Alojz GODLER
 2. Metka VISTER
- ISKRA DELTA
1. Slavko ROŽIČ
- KIBERNETIKA
1. Nada ŠKARJA
 2. Stanislav VERLIČ
- ELEKTRIČNA ORODJA
1. Jovo DAMJANOVIČ
- ELEKTROZVEZE
1. Franc BOJC
 2. Stane LAMPE
- ELEKTROOPTIKA
1. Aleksander PAVLIN
- AVTOMATIKA
1. Darko BOŽIČ
 2. Franc HANJSEK
- ELEMENTI
1. Peter BAVDEK
 2. Anica KAPUS
- ŠIROKA POTROŠNJA
1. Maks GASER
 2. Milivoj RAVBAR
- AVTOELEKTRIKA
1. Boris KANTE
 2. Janez RABZELJ
- KONDEZATORJI
1. Anton JELENIČ
 2. Franc MAKOVEC
- BATERIJE ZMAJ
1. Erik KURENT
 2. Ignac STRMOLE
- ISKRA COMMERCE
1. Jože ČEBELA
 2. Milan LOPARNIK
- IKM
1. Igor LIKAR
- ZORIN
1. Vojko PAUNOVIČ
 2. Savo STRMOLE
- INVEST SERVIS
1. Milan JERANT
- SREDNJA ŠOLA
1. Franc ZUPAN
- DSSS SOZD
1. Judita BAGON

Volilna komisija SOZD

4. Volilna komisija izda vsem izvoljenim delegatom potrdila o izvolitvi.
5. To poročilo se dostavi delavskemu svetu SOZD, odboru za samoupravni nadzor SOZD in koordinacijskemu odboru sindikata SOZD Iskra.

SOZD Iskra

Komisija za nagrajevanje uspešnih diplomskih in magistrskih nalog v skladu s Pravilnikom o nagradah in priznanjih ISKRE

objavlja razpis
NAGRAD ZA USPEŠNE DIPLOMSKE IN MAGISTRSKE NALOGE

NAMEN NAGRAJEVANJA

je spodbujanje povezovanja študentov z organizacijami združenega dela in seznanjanje z njihovim bodočim delom, študentom omogočiti stik z raziskovalnim delom in konkretnimi nalogami pod strokovnim vodstvom profesorja — mentorja na šoli in strokovnjaka — mentorja v organizaciji združenega dela ter vzpodbujati zanimanje za reševanje problemov, ki se pojavljajo pri delu in poslovanju v organizacijah združenega dela Iskre.

POGOJI:

V poštev pridejo diplomske in magistrske naloge, ki so bile opravljene v letu 1983 in niso kandidirale v lanskem letu in naloge, opravljene v letu 1984 do zaključka razpisa. Za nagrado lahko kandidirajo samo naloge, ocenjene z oceno prav dobro in odlično.

NALOGE SE OCENJUJEJO Z VIDIKA:

- koristnosti naloge za Iskra
 - možnosti praktične uporabe
 - naslonitve na domače materiale
- Skupaj s prijavnico, ki jo dobijo kandidati v vseh kadrovskih službah Iskre, dostavijo kandidati izvod naloge najkasneje do 15. julija 1984 na naslov: Skupne službe SOZD Iskra, Trg revolucije 3, Ljubljana (nagrade za uspešne diplomske naloge).

NAGRADE

Podeliti bomo do 10 denarnih nagrad v višini po 20.000 din. Podelitev nagrad bo novembra 1984.

KOMISIJA ZA NAGRADE

Na domačem tržišču smo v prvih treh mesecih prodali za 13 milijard dinarjev izdelkov

Konferenca direktorjev Iskrinih predstavništev v Jugoslaviji

Direktorji Iskrinih predstavništev iz Jugoslavije so na konferenci v Predvoru preučili izpolnjevanje letnih obveznosti v prvih štirih mesecih ter sprejeli naloge za prodajo do konca leta, in sicer v luči problematične preskrbe Iskrine proizvodnje s surovinami in repromateriali in glede na odmrznitev cen.

Vprašanja v zvezi z aktivnejšim obdelovanjem jugoslovanskega tržišča, izterjavami dolgov, kakovostjo Iskrinih izdelkov, pomanjkanjem rezervnih delov, spoštovanjem dogovorjenih količin pri dobavah pa vpliv novih cen so bila v središču pozornosti konference Iskrine predstavniške mreže v Jugoslaviji. Zasedanje — bilo je 15. in 16. maja — je vodil direktor tržnega področja za prodajo v Jugoslaviji v temeljni organizaciji Marketing v Iskri Commerce Blaž Markun. Poleg direktorjev predstavništev so se ga udeležili tudi vodilni delavci iz Iskrinih proizvodnih organizacij in Iskre Commerce.

Iskra je v letošnjih prvih štirih mesecih prodala na jugoslovanskem tržišču za 13 milijard dinarjev svojih izdelkov. V primerjavi z enakim obdobjem lani je to za skoraj polovico več, točneje za 43 %. Položaj je od predstavništva do predstavništva različen, v glavnem pa so se povsod izkazali, pri čemer so bili bolj uspešni tisti, ki so priskrbeli več likvidnih sredstev in repromaterialov za potrebe Iskrine proizvodnje.

V prvih štirih mesecih so tudi Iskrine delovne organizacije na jugoslovanskem tržišču poslovale precej različno, na splošno pa uspešno. Določene težave se bodo gotovo nadaljevale tudi v bližnji prihodnosti, pri čemer so direktorji predstavništev namenili največ pozornosti prav višjim cenam in pa bojazni, da se bo kakovost Iskrinih izdel-

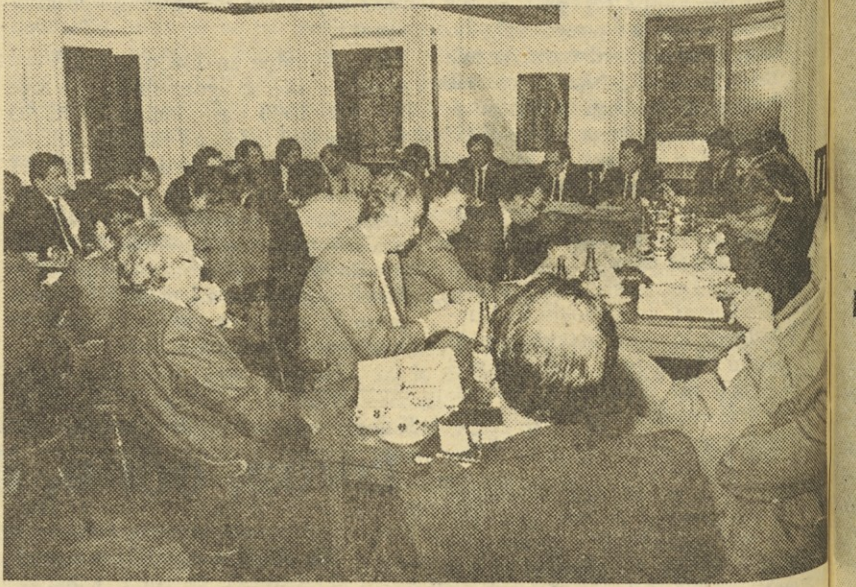
kov ob vse večjem deležu domačih repromaterialov poslabšala. Izrazili so seveda upanje, da se kaj takšnega ne bo zgodilo in da bosta skrb za aktivnejše obdelovanje tržišča in ustvarjanje navdušenja kupcev za Iskrine izdelke še povečala prodajo Iskrinega blaga.

Eden od sklepov konference je bil tudi ta, da bo Iskra Commerce z vsako Iskrino proizvodno delovno organiza-

cijo selektivno obdelala vsako predstavništvo. Tako na primer bo IC skupaj s Telematiko naredil načrt sanacije obstoječih objektov ter pristopil h kupcem z novimi ponudbami.

Posebno pozornost so na zasedanju namenili tudi prodaji investicijske opreme. Znano je, da je plasma te opreme zaradi pomanjkanja denarja izredno otežkočen. Konferenca je opozorila, da mora imeti Iskrina proizvodnja dovolj naročil, da pa bodo potrebna določena prestrukturiranja v celovitosti nastopa tako v proizvodnji kot v trženju.

Lado Drobet

S seje direktorjev Iskrinih predstavništev v Jugoslaviji.

V pokoj je odšel velik prijatelj Iskre

Pred dnevi je odšel v pokoj podpredsednik upravnega odbora zahodnonemške firme Braun AG iz Frankfurta Albrecht Schultz, človek, za katerega lahko trdimo, da je bil vedno velik prijatelj Iskre.

Na vodilnem mestu v Braunu je bil kar tri desetletja. V tem času je krogil usodo firme in jo s svojim usmerjanjem, kljub začetnim odporom ameriških lastnikov firme Gillete, pripeljal do najuspešnejšega svetovnega proizvajalca brivskih in gospodinskih aparatov.

Albrecht Schultz ima tudi največ zaslug za uspešno sodelovanje med Iskro in Braunom na področju proizvodnje brivnikov in gospodinskih aparatov. S strani Brauna je bil tudi podpisnik kooperacijske pogodbe leta 1966.

Ob odhodu v pokoj so Albrehtu Schultzu priredili v Braunu nadvse priščno slovesnost. Z Iskrine strani se je je udeležil tudi Julij Novljan, zdaj vodja tržnega področja razviti zahod II, pred

18. leti pa z Iskrine strani podpisnik kooperacijske pogodbe z Braunom. V spomin na sodelovanje in prijateljstvo

v Iskri je Albrehtu Schultzu izročeno knjigo o Jugoslaviji.

Julij Novljan izroča g. A. Schultzu spominsko knjigo o Jugoslaviji.

ISKRA KIBERNETIKA, TOZD INSTRUMENTI

Edvardu Zaplotniku srebrni znak ZSS

Najzaslužnejšim sindikalnim delavcem in osnovnim organizacijam je Občinski sindikalni svet v Radovljici podelil srebrne znake zveze sindikatov. Priznanja so bila podeljena v okviru praznovanja 1. maja na Šobcu.

To priznanje je v naši TOZD dobil Edvard Zaplotnik. V mandatnem obdobju 1981—1983 je opravljal funkcijo predsednika IO osnovne organizacije sindikata. V tem času so bile v delo sindikalne organizacije vpeljane nekatere pomembne novosti, ki so doprinele k pomenu in ugledu sindikata kot organizacije in izvršnega odbora kot njenega izvršilnega organa. Menili smo, da je bilo delo sindikalne organizacije v preteklem mandatnem obdobju zelo dobro. Največ zaslug za tako uspešno in kreativno delo je prav gotovo organizacijske narave, torej vodenja.

Edvardu Zaplotniku ob tej priliki ponovno iskreno čestitamo v imenu vseh članov kolektiva, IO sindikata in DPO.

Janez Pogačnik

SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

razpisuje

specialistično izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

ODLOČANJE O TRŽNEM POSLOVANJU ORGANIZACIJE v času 4., 7., 8. in 9. 6. 1984

Specialistično izpopolnjevanje z uporabo računalnika, spremljevalca sodobnosti, ki bo prvič uporabljen v programu izobraževanja delavcev v mednarodnem poslovanju Iskre, je namenjeno udeležencem 4. zunanje trgovinske šole v Iskri. Vodenje poslovanja v konkurenčnem boju je izredno zahtevna naloga. Simulacija odločanja z metodo „Poslovna igra“ bo omogočila, da bodo udeleženci odločali o poslovanju podjetja, spoznali posledice odločitev in jih tudi popravljali. Rezultate poslovanja bodo primerjali s plani poslovanja, ki bodo izdelani za obdobje treh let v naprej. Poslovna igra bo dala odgovor katera skupina udeležencev je bila najuspešnejša pri vodenju podjetja v istih pogojih tekmovanja med enakimi podjetji.

VSEBINA:

1. Obrazložitev zasnove igre
2. Oblikovanje politike podjetja in konkretizacije letnih planov
3. Izvajanje simulacije

NOSILEC PROGRAMA:

SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

VODJA PROGRAMA:

Bogdan PELC, dipl. ekon.

ČAS IN KRAJ:

S programom specialističnega izpopolnjevanja bomo pričeli 4. 6. 1984 ob 14. v poslovni zgradbi DO Iskra Avtomatika, Ljubljana, Stegne. Zaključek seminarja predvidevamo 9. 6. 1984 ob 14.

CENA:

V ceno 6.700 so vključeni vsi stroški izobraževanja. Za navedeno ceno bodo TOZD prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 31. 5. 1984 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3, Sonji Vrhovec. Podrobnejše informacije o vsebini izpopolnjevanja lahko dobite na tel. št. 061/222-212.

Osnutek sporazuma zrel za javno obravnavo

Pretekli teden je bil v prostorih Iskrinega poslovnega centra v Ljubljani sestanek Projektnega sveta za urejanje delitve dohodka v SOZD Iskra.

V uvodu je Jožica Starčič navzoče seznanila s pripravami na osnutek Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in nekaterih izhodiščih za razporejanje čistega dohodka ter za del sredstev za OD in skupno porabo kovinskopredelovalne in elektro industrije Slovenije. Poudarila je, da je sporazum v skladu z družbenimi usmeritvami, dograditi mu je potreb-

no le še merila za delovno uspešnost poslovnih delavcev.

Izhodišča za minulo delo pa bodo ostala taka, kot je bilo v predlogu osnutka predlagano.

Ko bodo dodali še to, bo osnutek sporazuma zrel za javno obravnavo.

Le-ta bo potekala po komisijah, naloge strokovnih služb v tej zvezi pa so predvsem v dobri pripravi javne obravnave, ki jo bodo vodili občinski odbori sindikata in osnovnih organizacij sindikata v posameznih TOZD. Ob tem je pomembno še to, da naši samo-

upravni akti s področja delitve osebnih dohodkov niso v nasprotju s predlaganim osnutkom in jih ne bo treba popravljati.

Naslednja točka dnevnega reda je zajemala obravnavo tretjega osnutka Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela v SOZD Iskra. Predstavnika izvajalca DO ZORIN TOZD Biro za industrijski inženiring sta poudarila, da je bil drugi osnutek že obravnavan v okviru razprave na Svetu za vprašanja družbene ureditve SRS, v tretjem sporazumu pa so že upoštevana mnenja in stališča tega organa.

Svet je v zvezi s tem aktom menil, da je materialu potrebno dodati še primer konkretnega izračuna, izbrana za tak primer je bila DO Avtomatika, ter ob dosegljivih podatkih še oceno investicij.

Sklenili so, da je treba tretji Osnutek samoupravnega sporazuma dopolniti s pripombami k posameznim členom, samoupravni sporazum naj bi namreč spodbujal k povezovanju tako kapitala kot dela.

Po objavi v glasilu bo organiziran še seminar za vse razlagalce sporazuma v posameznih DO in TOZD, in sicer do 1. 6. t.l.

V naslednji točki dnevnega reda so udeleženci pregledali še stroške za izdelavo sporazuma. Projektni svet ni imel pripomb na dosedanje porabe finančnih sredstev za pripravo naloge, pa tudi na predlagano višino dodatnega združevanja sredstev za dokončanje naloge ne. Sklenil je le, da se združevanje sredstev opravi na način, ki v SOZD Iskra velja za ostala združevanja sredstev.

Zajčja Dobrava vas pričakuje!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zajčji Dobravi tako rekoč vsaka ped zemlje skrbno obdelana.

No, nekaj industrije je le v obeh krajevnih skupnostih, kot so na primer Rog, Pletenina, Gradis, Kolinska in Geodetski zavod. Seveda gre za poslovne enote teh kolektivov. Bolj pa je razvita obrt, saj premorejo kar 50 manjših obrtnih delavnic, poleg tega pa se pohvalijo še s tremi gostišči, tremi trgovinami, sodobno osnovno šolo, vrtci, zadružnim domom itd.

Lahko bi rekli, da torej prebivalci obeh krajevnih skupnosti, ki bodo čez 5 tednov sprejeli medse številne Iskraše, dobro živijo. Dosti drugače pa je bilo pred vojno, ko sta tamkaj vladala brezposelnost in lakota. Le redki so se lahko zaposlili na Železnici ali v Papirnici Vevče ali pa v bolj oddaljenem Saturnu, Kemični tovarni in Tovarni kleja v Mostah. Nič bolje se ni godilo kmetom.

Nič čudnega torej ni, če so se tamkajšnji prebivalci že v dvajsetih, še bolj pa v tridesetih letih začeli vključevati v napredna gibanja. O teh predvojnih tokovih je Stane Bobnar napisal obsežno gradivo, iz katerega na kratko povzemamo nekaj pomembnejših dogodkov. Leta 1927 so v Zalogu ustanovili kulturno prosvetno društvo Svoboda. Le-to je pod vplivom komunistov postalo močna baza za množično revolucionarno delovanje. Leta 1932 so osnovali Rajonski komite s sedežem v Zadobrovi. Prvi sekretar je bil Ivan Maček — Matija, pozneje pa vse do leta 1942 Polde Maček — Borut. Povsod so se začele krepiti partijske celice. Leta 1933 so društvo Svoboda ustanovili tudi za področje Zadobrove in Snebe-

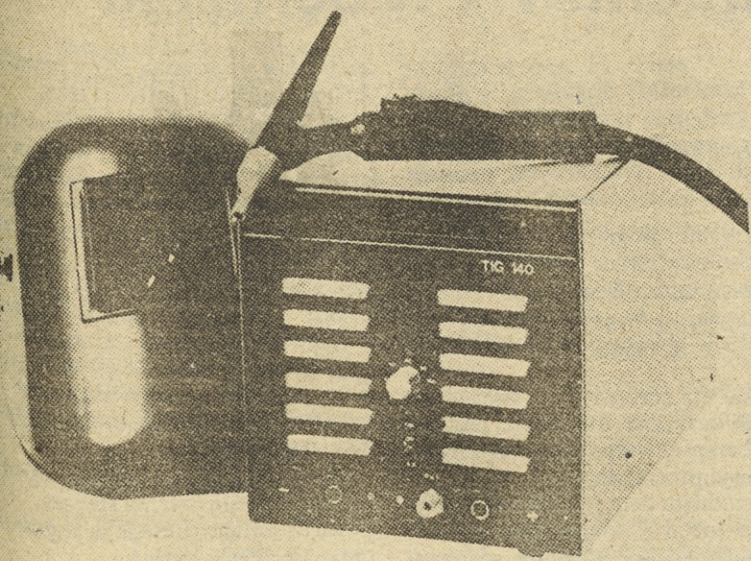
rij. V tem času hude svetovne gospodarske krize se je tamkaj brezposelnost še povečala, povečalo pa se je tudi število različnih stank in drugih akcij. Napredni delavci, kmetje in mladina pa so imeli hude nasprotnike tudi med svojimi sovaščani — bodočimi organizatorji bele garde ter mučitelji in klavci na Urhu.

Ob izbruhu državljanske vojne v Španiji so ustanovili tudi Odbor za pomoč španskemu ljudstvu. V njem so bili Pepca Maček, Polde Maček, Jakelj Adolf in Angela Dovč. Fašistični napad na Jugoslavijo krajanov, kjer bo Iskrino praznovanje ob 4. juliju, ni presenetil, čeprav so bombe 6. junija 1941 padale tudi v njihovih neposredni bližini — na letališču v Polju in na železniški postaji v Zalogu. Že mesec pozneje, torej julija 1941 se je v Zalogu zbrala prva partizanska skupina in v Besnici napadla nemško patroljo. Nedo dolgo zatem so v Zadvoru, sedaj je to krajevna skupnost, kamor sodi tudi spominski park na Urhu, ustanovili podmolniško četo, »in to so bili prvi začetki partizanskega boja na našem območju«, poudarja narodni heroj Stane Bobnar — Jakob.

Poseben pečat v revolucionarnem gibanju v teh krajih je s svojim delom dal tudi Edvard Kardelj, ki je aktivno sodeloval s tamkajšnjim naprednim gibanjem v letih 1939 in 1940. Prav v spomin na Edvarda Kardelja in na delo Rajonskega komiteja so pred leti na hiši Poldeta Mačka odkrili spominsko ploščo.

In v takšnem okolju in med takšnimi ljudmi bomo Iskraši praznovali 4. julij — dan borca in dan Iskre.

Lado Drobež

TIG-140 - ena izmed novosti Avtomatike na sejmu v Milanu.

DO AVTOMATIKA

Po sejmu v Milanu

Od 14. do 23. aprila so si obiskovalci Milana lahko ogledali že tradicionalni mednarodni tehnični sejem, ki ga po vsebini razstavljenih eksponatov lahko primerjamo z znanim zagrebškim velesejemom. Tudi tokrat, že tretjič zapovrstjo, se je Iskra—Avtomatika predstavila s svojim varilnim programom na razstavnem prostoru italijanske firme Narducci, ki ima svoj sedež in eno od tovarn v Bergamu, drugo pa v Neaplju.

Napravam za MIG/MAG varjenje 180-300, ki smo jih prikazali v lanskem letu, smo dodali novost, naprave za MIG/MAG varjenje 160-170

— iz programa naprav za TIG varjenje smo predstavili TIG VAR 350, TIG 180, 140,

— razstavili smo še avtomat za varjenje pod praškom E—13

— visoko frekvenčni generator za TIG varjenje — VG 2

— napravo za peskanje GP 50

— iz dodatne opreme pa klimatiziran skafander in napravo za čiščenje gorilnikov, za katero je vladalo izredno zanimanje. Po prvih tržnih ocenah bi jih v obdobju do naslednjega sejma za italijanski sejem lahko prodali 100-200, v ZRN pa približno 500.

Iz analize, ki so jo po zaključku sejemске prireditve napravili v marketingu, v TOZD Trzinje, je razvidno, da bo prodaja naprav iz programa za MIG/MAG varjenje kljub močni domači, italijanski konkurenci po predvidevanjih v 1985. letu dosegla dosedanj raven, cca. 100 kosov vsakega tipa. Tudi vse tipe naprav za TIG varjenje

bomo plasirali v predvideni količini 100 do 200 kosov. Precejšnje zanimanje je bilo tudi za naprave za rezanje in varjenje s plazmo, saj za njih ni italijanskega proizvajalca. Opaženi so bili tudi avtomati za varjenje v zaščiti praška.

V poročilu je bilo tudi rečeno, da bo potrebno, v kolikor hočemo na italijanskem trgu z varilnim programom doseči tisti ekonomski rezultat, ki ga naše naprave lahko iztržijo, v prvi vrsti urediti odnose med firmo Iskra—Milano, Iskra—Commerce in Iskra—Avtomatiko in to na področju hitrejšega in doslednejšega usklajevanja oz. formiranja prodajnih cen. Od tega bo v veliki meri odvisna realizacija 200.000 US \$ kolikor pričakujemo v naslednjem letu in že tekočem letu od plasmaja naše opreme. Po drugi strani pa moramo pri naši ponudbi upoštevati tudi želje kupcev, se jim prilagoditi in jim ponuditi poznavanje tehnologije. Le-tako bo poleg Nemčije in Anglije tudi Italija lahko postala še eno od zanimivih evropskih tržišč za našo varilno opremo.

Š.D.

DO ELEKTRIČNA ROČNA ORODJA

Poslovanje v prvem trimesečju

Čeprav smo šele dobro podrobno pregledali, kako smo poslovali v letu 1983, so pred nami že tudi rezultati prvega trimesečja leta 1984.

Za začetek letošnjega poslovnega leta je značilno, da v razmerah za gospodarjenje v širšem pomenu besede se ni prišlo do bistvenih sprememb, ki so bile napovedane za leto 1984, temveč so se pogoji, ki so vladali ob koncu leta 1983 »zavlekli« tudi v naslednje leto (kot npr. zamrznevanje cen, devizno poslovanje, kreditno monetarna politika, razmere na domačem trgu, itd). Ta »status quo« — nespremenjeno stanje pa je bilo predvsem povezano z trajnim pogajanjem naše države z Mednarodnim monetarnim skladom o pogojih za novo finančno pomoč, tako da bo do

bistvenih sprememb prišlo šele v maju mesecu.

V naši DO smo leto začeli slabše, kot smo načrtovali, saj so bili doseženi proizvodni rezultati v januarju mesecu, tako kot že nekaj let zapored, bistveno slabši od rezultatov, doseženih v zadnjih mesecih preteklega leta. V naslednjih dveh mesecih so se rezultati izboljšali, vendar v kumulativni še vedno zaostajamo za postavljenim dinamičnim planom (vendar naj opozorimo, da je bilo trimesečje krajše za pet delovnih dni zaradi zaključevanja poslovnega meseca v 25. dnevu).

Značilnosti v proizvodnji bi lahko strnili v naslednje: do krajših zastojev na montažnih trakovih je prihajalo zaradi pomanjkanja določenih domačih sestavnih delov (rotorji, gredi, zobniki,

ohišje); posameznih prekasnih dobav od domačih dobaviteljev (vrtalne glave), v nekaj primerih pa zaradi prekasne dobave uvoženih stikal; pojavila se je slaba kvaliteta predvsem na kotnih brusilcih; intenzivna je bila proizvodnja in prodaja rezervnih delov; iz tega naslova je bil tudi vrednostno dosežen plan domače proizvodnje; na kooperacijah je v primerjavi s planom velik zaostanek, to pa predvsem iz razloga, ker smo kontokorentni račun s Perlesom pri uvozu koristili za uvoz repromaterialov in ne finalnih izdelkov, ter zaradi počasnejših dobav brusilcev od Dugega Rata, kot je bilo s planom dogovorjeno.

Sorazmerno z zaostankom za planom proizvodnje nismo realizirali tudi plana izvoza, problem pri tem pa predstavlja tudi »nevsklajenost« naročil po asortimanu glede na našo ponudbo. Zunanji trg zahteva predvsem tiste stroje iz našega programa, s katerimi imamo v proizvodnji žal največ problemov.

Značilnost v prvih treh mesecih je bila tudi v intenzivnem zaposlovanju, saj smo se s stanjem konec marca 660 delavcev močno približali s planom za danemu povprečnemu stanju 673 delavcev. Povečalo se je število nadur, vendar predvsem zaradi odpravljanja

ozkih grl v proizvodnji z nadurami pa so se poskušali nadoknaditi tudi dopoldanski krajši zastoji.

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je v prvem trimesečju znašal 25.208 din, kar je 24,3 % več kot je znašalo povprečje v letu 1983. Vendar je to povprečje na nivoju višine OD v mesecu decembru, saj nam družbeni dogovor za leto 1984 v prvem trimesečju ni omogočal povišanja postavk OD.

Dosežena proizvodnja in njena realizacija na trgu je omogočala dosego solidnega poslovnega rezultata, kjer se je dohodek v primerjavi z lanskim istim obdobjem povečal za 66 %. Ob povečanju obveznosti iz dohodka smo čistega dohodka ustvarili 104.128 tisoč din, kar je 50 % več kot v lanskem letu. Masa bruto osebnih dohodkov se je povečala za 50 %, preostali del pa smo začasno razdelili na sklade v višini, kot je prikazano v tabeli. Ob taki delitvi se je redvsem povečala naša akumulacija. Dosežene rasti postavk v bilanci uspeha pa so omogočile tudi rast kazalcev uspešnosti poslovanja v primerjavi z istim lanskim obdobjem.

Igor Poljšak

GLAVNI ELEMENTI POSLOVANJA V I. TRIMESEČJU 1984

Element	I. trimesečje		IND(2:1)		v 000 din	
	1983	1984	1984	plan I. trimesečje	plan I. trimesečje	% (2:4)
	1	2	3	4	5	
1. Proizv. ekster	-	961.392	-	* 1.060.942	90,6	
2. - domača	-	807.771	-	* 801.462	100,7	
3. - kooperacija	-	153.621	-	* 259.480	59,2	
4. Št. izdelanih strojev	66.742	75.280	112,7	* 83.665	89,9	
5. Izvoz (proizv. v \$)	1.701.851	1.626.317	95,5	9.166.000	17,7	
6. Izvoz (ICD)	1.379.000	1.444.106	104,7	9.166.000	15,7	
7. Uvoz (UCD)	1.803.000	980.000	54,3	6.740.000	14,5	
8. Prodaja na D.T.	519.229	586.908	113,0	* 610.757	96,1	
9. Nabava na D.T.	113.148	429.255	379,3	1.482.115	28,9	
10. Št. zaposlenih (31.3.)	602	660	109,6	683	96,6	
11. Število nadur % doseganja norm	9.361	11.007	117,6	43.800	25,1	
12. - WF	108,58	110,24	101,5	-	-	
13. - REFA	169,65	168,92	99,5	-	-	
14. Povpreč. neto OD (zaposl. 1.83)	20.269	25.208	124,3	-	-	
15. Celotni prih.	534.840	824.940	154	3.844.755	21,4	
16. Porab. sred.	424.479	641.845	151	3.035.158	21,1	
17. Od tega AM	15.283	24.387	159	110.000	22,1	
18. Dohodek	110.361	183.095	166	809.597	22,6	
19. Obvez. iz doh.	40.885	69.015	169	368.814	18,7	
20. AM nad predstop.	-	9.952	-	-	-	
21. Čisti dohodek	69.476	104.128	150	440.783	23,6	
22. - del OD za OD	43.882	66.001	150	281.700	23,4	
23. - del OD za stanov.	2.495	3.558	143	22.093	16,1	
24. - del OD za SSP	3.157	4.219	133	16.878	24,9	
25. - del OD za RS	2.759	7.323	265	32.383	22,6	
26. - del OD za posl. sklad	17.182	23.027	134	87.729	26,2	
27. Akumulacija (20+25+26)	19.941	40.302	202	120.112	33,5	

DO KONDENZATORJI SEMIČ

Dobri rezultati v prvih treh mesecih

Že v prejšnji številki smo na kratko poročali o rezultatih poslovanja prvega četrtletja, zdaj pa imamo na voljo dokončne podatke o finančnem poslovanju semiske DO v prvih treh mesecih letošnjega leta.

Tako je delovna organizacija dosegla v obdobju od 1. 1. do 31. 3. 1984 celotni prihodek v višini 1.000.664 dinarjev, kar pomeni večji celotni prihodek v primerjavi z lanskim istim obdobjem za dobrih 502 milijona dinarjev, plan celotnega prihodka za letošnje leto pa je bil uresničen v višini 30 %.

Sorazmerno z rastjo celotnega prihodka so porastli tudi materialni stroški in so dosegli višino dobrih 623 milijonov dinarjev, kar pomeni 62 % celotnega doseženega prihodka. Direktni materialni stroški so dosegli vrednost 444.753.000 dinarjev in so za 123 % višji kot so bili v prvem trimesečju lani.

Obračunana amortizacija je v obravnavanem obdobju dosegla višino 35.620.000 dinarjev in pomeni izpolnitev plana za letošnje leto v višini 21 %.

Dohodek, dosežen v prvih treh mesecih letošnjega leta, znaša 341.330.564 dinarjev. Nižji stroški za amortizacijo so vzrok, da je bil plan dohodka uresničen v tem obdobju v višini 31 %.

Obveznosti dohodka so v letošnjem četrtletju dosegle vrednost 114.683.000 dinarjev in so večje od doseženih obveznosti v lanskem istem obdobju za 43 %, prav tako pa so obveznosti že sedaj dosežene v višini 27 % planiranih obveznosti za letošnje leto. Iz tega je najbolj razvidno, da se stališča in priporočila o zmanjšanju obremenitev dohodka za skupno in splošno porabo ne uresničujejo.

Masa sredstev za osebne dohodeke je dosegla višino 114.401.000 dinarjev in je za 54 % večja, kot je znašala obračunana masa sredstev za osebne dohodeke v lanskem letu. Skladno s tem so se gibal tudi povprečni mesečni neto OD na zaposlenega, ki so v prvem četrtletju lanskega leta znašali 12.477 dinarjev, v letošnjem prvem trimesečju pa 18.278 dinarjev in so se dvignili za 46 %.

Če pregledamo še število zaposlenih, lahko ugotovimo, da je bilo 31. 3. (Nadaljevanje na 4. strani)

Organiziranost — sestavni del naših razvojnih hotenj

Znano je, da je raziskovalno razvojna dejavnost v Iskri prisotna že od vsega začetka njenega obstoja in da brez te dejavnosti Iskra ne bi mogla postati to, kar je danes. V današnjem času, ko je lastno znanje zaradi stabilizacijskih prizadevanj še bolj pomembno, je povsem jasno, da ta dejavnost v Iskri pridobiva na pomenu. Ustvarjalnost na področju RR dejavnosti se v naši širši družbi in gospodarstvu na svoj način potrjuje kot vemo tudi s tem, da Iskra čisto najdemo tudi med posebnimi družbenimi priznanji, kot so nagrade Kidričevega sklada, Kraigherjevga sklada in drugimi.

Ker pa, kot se zdi, tej dejavnosti Iskre v naši javnosti posvečamo premajhno pozornost, in glede na pomen te dejavnosti v sedanjem stabilizacijskem obdobju, smo za kratek razgovor zaprosili Miloša Kobeta, ki je v KPO zadolžen za to dejavnost.

Če bi želeli napraviti kratek prerez stanja in problematike na področju razvojno raziskovalne dejavnosti v Iskri, bi verjetno kazalo najprej za naše bralce kratko predstaviti Iskro organiziranost na tem področju?

„RR dejavnost je v Iskri, kot je znano, organizirana v razvojnih institutih, oz. enotah v vsaki izmed trinajst proizvodnih delovnih organizacij SOZD in v Institutu za kvaliteto in metrologijo, poleg tega pa del te dejavnosti poteka na podlagi dolgoročnih samoupravnih sporazumov in operativnih letnih pogodb združenosti samostojnih institutov (tudi izven Slovenije) in fakultetami obeh slovenskih univerz.“

Kot drugo se zastavlja vprašanje strukture in razvoja kadrov na področju RR dejavnosti?

Predvsem je treba poudariti, da se je skupno število delavcev na področju RR dejavnosti do leta 1983 v primerjavi z letom 1980 povečalo z indeksom 119, oz. je naraslo od 1725 delavcev na 2055 delavcev, kar pomeni, da je bilo zaposlovanje na tem področju dejavnosti daleč nad povprečjem rasti zaposlovanja, oz. nad splošnimi družbenimi normami rasti zaposlovanja v zadnjih letih. Kot drugo pomembno značilnost rasti kadrov na tem področju pa lahko omenimo dejstvo, da je indeks povečanja v omenjenih dveh letih tem večji, čim višja je stopnja strokovnosti kadrov, tako je na primer število v kategorijah SS in VŠ kadrov poraslo z indeksom 114, kategorija VS kadrov se je okrepila z indeksom 137 in kategorija znanstvenih delavcev (dr. in mgr. znanosti) pa se je okrepila z indeksom 138. Sicer pa kadrovska struktura lahko natančneje razberemo iz priložene tabele:

Leto	dr	mg	VS	VŠ	SS	Ostali	Skupno
1980	8	35	512	192	555	419	1721
1981	9	50	512	189	626	421	1807
1982	11	54	606	187	626	413	1897
1983	11	54	702	220	635	435	2055

Na razvoj in stanje RR dejavnosti značilno vplivata obseg in rast finančnih naložb v to dejavnost. Kaj bi nam mogli povedati o tem?

„Predvsem lahko takoj poudarim, da vlaganja SOZD Iskra — v RR dejavnost absolutno in relativno naraščajo. Tako na primer je značilen odstotek vlaganj v RR dejavnosti v celotnem prihodku. Ta je od leta 1979 narasel od tedanjih 3,7% na 4,5% v letu 1983. To v omenjenih letih pomeni porast z indeksom 148.“

Del naložb v RR dejavnost je nujno namenjenih za njeno opremo, ki je neizogibno delno tudi uvožena. Kako so vplivale uvozne restrikcije na gibanje Iskrinih naložb na RR opremo?

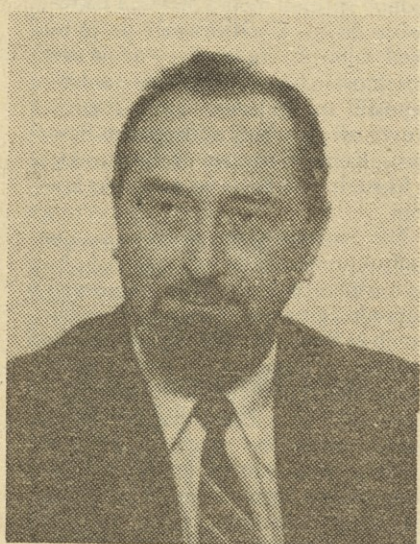
„Predvsem je treba imeti pred očmi, da je RR oprema, ki jo potrebujemo v Iskri skoraj v celoti iz uvoza. Zato so drastične uvozne restrikcije izjemno močno vplivale na rast vlaganj v RR opremo v zadnjih letih. V tem pogledu smo v Iskri zabeležili največji padec teh naložb od leta 1979 na leto 1980, ko je bil indeks rasti teh naložb samo 74, po letu 1980 pa se je stanje vendarle postopno izboljševalo, vendar je rast v letu 1983 bila še vedno preskromna.“

DOBRI REZULTATI V PRVIH TREH MESECIH

(Nadaljevanje s 3. strani)
1983 v Semiču zaposlenih 1.473 ljudi, istega dne letos pa 1.597, kar pomeni, da je število zaposlenih naraslo za 8%.

Kljub dobrim rezultatom poslovanja pa je treba vseno ugotoviti, da se ambiciozno zastavljeni plan investicij v Semiču prepočasno uresničuje, kar seveda najbolj ovira izpolnjevanje proizvodnih nalog ter uvajanje novih in sodobnih proizvodov.

D. Ž.

Miloš Kobe.

Kadar obravnavamo stanje in problematiko RR dejavnosti v neki OZD je pomembna udeležba tujega znanja v primerjavi z vlaganji v domačo RR dejavnost. Kakšno je stanje v tem pogledu v Iskri?

„Na tem področju nam finančni podatki kažejo na dokaj zanimivo stanje, namreč, izdatki za odplačilo tujega znanja so v primerjavi z vlaganji v domačo RR dejavnost v Iskri zanemarljivo majhni. V letih 1979 do 1983 ta odstotek nikoli ni presegel vrednosti 3,6, oz. je tak bil samo leta 1980, medtem ko je od tedaj naprej v nenehnem, razmeroma močnem upadanju. Tako je omenjeni indeks za 1983. leto dosegel vrednost 1,2.“

Če torej Iskra na področju RR dejavnosti potrebuje in uporablja tako majhno udeležbo tujega znanja se zastavlja vprašanje, kolikšno je njeno sodelovanje z zunanjimi institucijami

v domovini. Kaj bi nam povedali o tem?

Naše sodelovanje z zunanjimi domačimi institucijami je, kot sem že v uvodu poudaril, razmeroma intenzivno in se odvija pretežno kot dolgoročna orientacija. Posledica tega je tudi, da se to sodelovanje Iskre navzven stalno veča. To nam lahko pokažejo tudi nekateri finančni podatki. V letu 1980 je znašala skupna vrednost sklenjenih pogodb še 90 mio din, medtem ko je bila le-ta v minulem letu že okoli 250 mio din.

Razvojno raziskovalna dejavnost sodi v kategorijo t.i. dejavnosti skupnega pomena OZD. Zato je to tudi področje združevanja sredstev še predvsem kadar gre za strateške razvojne programe. Kaj bi v zvezi s tem poudarili?

„Na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra združujejo OZD Iskro del sredstev na ravni SOZD, ki so namenjena tki. strateškim RR programom; ta sredstva v odnosu na vsa sredstva za RR dejavnost hitro rastejo, in v letu 1984 znašajo že preko 400 mio din, oz. okoli 10% od vseh sredstev za RR dejavnost. Ta sredstva se plasirajo delovnim organizacijam — izvajalkam strateških projektov na podlagi skupno sprejetih letnih planov in so namenjena 12 strateškim programom, med katerimi zavzemajo ključno mesto mikroelektronika, računalniške sestavine, telekomunikacijski sistemi, namenske naprave in sistemi, profesionalizacija komponent, poslovni računalniški sistemi, sistemi za avtomatizacijo, merilno regulacijske naprave, novi viri energije, skupne tehnološke in organizacijske osnove itd.“

Glede na tako razvito RR dejavnost v Iskri bi bilo verjetno pomembno vedeti za najpomembnejše RR dosežke v zadnjem času, t.j. predvsem v preteklem letu?

„Pri raziskavah in razvoju smo posvetili veliko pozornost infrastrukturnim programom mikroelektronike in računalništva. Domače načrtovanje in procesiranje monolitnih in hibridnih integriranih vezij je omogočilo pričetek redne proizvodnje takih vezij za potrebe Iskrinih DO in tudi že za izvoz. Razvoj druge infrastrukturne panoge, računalništva, prehaja iz 8 v 16 bitne mikroročalnike in pripadajoče sestavine.“

Pri telekomunikacijah je najvažnejši razvoj družine popolnoma domačih elektronskih telefonskih central srednjih zmogljivosti I 2000, ki se sproti prenaša v proizvodnjo. Osvojen je bil multiplexer za PCM prenos 30 kanalov kot osnovni gradnik digitalnih prenosnih sistemov. Dokončan je bil razvoj dveh namenskih radiorelejnih sistemov najsodobnejših lastnosti ter uspešno preizkušen razvojni model taktičnih komunikacijskih naprav najnovejše generacije z razpršenim spektrom, odpornim proti motnjam. Z elektrooptičnim prenosom so bile realizirane prve zveze z domačo opremo po domačem optičnem kablu (na ZOI 1984).

V program integralne zaščite objektov se prenaša v proizvodnjo sistem za prenos in obdelavo alarmnih signalov, izdelan je koncept centralnega nadzora objektov z računalnikom in kontrola pristopa z magnetnimi karticami.

Inovirana sta bila sistema za krmiljenje mestnega cestnega in železniškega prometa. Izpopolnjen je bil varilni robot, na novo pa razvit laserski sistem za varjenje in rezanje. Osvojena je bila vrsta računalniško krmiljenih merilnih instrumentov, med njimi npr. osciloskop z zaslonom s tekočimi kristali, družina spektrometrov za izvoz, ekološki instrumenti itd. Nadalje je bil izpopolnjen sistem za numerično mikroročalniško krmiljenje orodnih strojev, ki je že dosegel pomembne izvozne uspehe.

Za vgradnjo v našete profesionalne naprave je bila razvita vrsta profesionalnih elektronskih in elektromehanskih komponent, kot npr. večplastni keramični kondenzatorji, prikazalniki s tekočimi kristali, sončne celice, servo in koračni motorji, merilni senzorji itd.

Sektor za širšo rabo prehaja v zahtevnejše izdelke s profesionalnimi karakteristikami. To so npr. audio komentatorske in konferenčne naprave z mikroprocesorji, centrale za televizijo zaprtega kroga, vrhunski avtoelektrični agregati, avtomobilski potovalni računalnik, nove izvedbe električnih vibracijskih vrtnalnikov za izvoz ipd.“

Kaj bi nam lahko povedali o sedanjih RR orientacijah v dolgoročnem planu Iskro?

V prvih projekcijah plana Iskro 2000 smo opredelili nadaljevanje trenda vlaganj v RR dejavnost. Leta 1995 bi morali doseči vlaganja v višini 8 do 9% od CP, pri čemer bi moral RR kadrovskega potenciala Iskro šteti ca 4000 zaposlenih, od tega ca 60% z visoko in višjo izobrazbo. Združevanje sredstev na ravni SOZD bi moralo doseči ca 20 do 25% udeležba zunanjih RR institucij pa ca 15 do 20% vseh vlaganj v RR dejavnost.

Osnovne strateško-programске opredelitve bodo orientirane na 4 temeljne segmente, ki jih lahko zelo globalno in široko opredelimo na naslednji način:

— teleinformatiko kot sintezo klasičnih telekomunikacij in računalništva ter optoelektronike

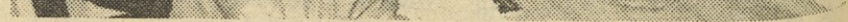
— aktoriko, ki zajema sedanjo avtomatizacijo in robotizacijo ter merilno-regulacijsko tehniko

— komponentno — tehnološko osnovo s posebnim poudarkom na pospešen razvoj mikroelektronskih vezij

— profesionalna široka poraba, ki bo zajela segmente avdiovizuelnih naprav, avtoelektronike in izdelkov na osnovi rotacijskih strojev.

Na področju RR dejavnosti in znanstvenih disciplin je ta čas v javni razpravi tki. dokument Slovenija 2000. Kako se RR dejavnost Iskro vključuje v to?

Povsem logično je, da se tudi v Iskri vključujemo v te razprave in v tej zvezi za naše potrebe govorimo o tki. Iskri 2000. V tem okviru je pomembno tudi, da tudi RR sfera Iskro opre-

Obisk iz Namibije.

Obisk namibijskih študentov v Kibernetiki

V petek, 11. maja je skupina namibijskih študentov, s posredovanjem Mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti iz Ljubljane, obiskala našo delovno organizacijo.

V okviru programa usposabljanja za bodoče vodstvene delavce v podjetjih v javni lasti v Namibiji, ko bo le-ta osvobodjena, so se želeli seznaniti tudi z vprašanji planiranja v jugoslovanski praksi.

Goste sta sprejela Emil Sekne, namestnik glavnega direktorja DO ter Božo Lampič, vodja službe za plan in krmiljenje proizvodnje.

V uvodnem delu je Emil Sekne tuje goste seznanil s programsko usmeritvijo Kibernetike, glavnimi elementi

rezultatov poslovanja DO v preteklem letu in z načrti za letošnje leto.

Božo Lampič je skupini študentov predstavil organizacijo vodenja in upravljanja ter postopek samoupravnega odločanja v naši delovni organizaciji. Sledila je predstavitev sistema planiranja v Kibernetiki, programa dela službe za plan in krmiljenje proizvodnje ter metodologija izdelave dolgoročnega, srednjeročnega in letnega plana. V razpravi je goste predvsem zanimal način usklajevanja posameznih planov ter način nadzora nad izvajanjem.

Skupina si je za zaključek ogledala proizvodnjo električnih števcov.

Za simultano prevajanje je poskrbel prevajalec Pavle Verbič.

deli svoje poglede in glavne usmeritve, ki naj bi jih načrtovala, oz. se v njihovem okviru razvijala do leta 2000. Povem lahko, da bomo v Iskri v ta namen organizirali tudi letno redno inovacijsko posvetovanje, ki bo 29. maja. Delovni cilj tega posvetovanja bo predvsem pogled RR delavcev na Iskro 2000.

Posvetovanje bo torej 29. maja. Priprave zanj so bile gotovo temeljite?

V pripravah smo skušali dati težišče našim pogledom na razvoj družbenoekonomskega, oz. kot pravimo sistemkega okolja, pogledom na razvoj tržnega okolja in začrtovanje usmeritev na najpomembnejših programskih sklopih, kot so: mikroelektronika, računalništvo, telekomunikacije, kibernetika in drugo.

Kaj menite, da v Iskri zmoremo opraviti sami, kljub objektivnim težavam, v katerih se odvija tudi RR dejavnost v Iskri?

Menim, da se moramo ob tem najprej kritično ozreti na še neizpolnjene zaključke in sklepe, ki jih na tem področju še nismo docela uresničili. Pri tem posebej mislim na profesionalno organiziranost skupnih razvojnih strateških projektov. Ugotavljamo namreč, da so ljudje še vedno v preveliki meri le volontersko vezani na te projekte in da na teh projektih delajo v pretežni meri izven svojih rednih zadolžitvev s strani DO, oz. SOZD. Menim, da bi šele profesionalno vodstvo teh projektov lahko na tem področju zagotovilo učinkovito dogovarjanje med DO, zaradi česar ne pridemo do potrebnih skupnih akcij.

Na tem področju doslej nismo uspeli, ker bi morali ustrezno povečati skupne službe SOZD, predvsem pa, ker bi morali ustrezno spremeniti tudi temeljne samoupravne akte, kot so samoupravni sporazum o združevanju,

ISKRA TELEMATIKA

Industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj, n. sol. o.

REZULTATI JAVNEGA ANONIMNEGA NATEČAJA ZA IME NOVEGA NOVČIČNEGA TELEFONKEGA APARATA

Žirija v sestavi: Bolčina Štefan, Marc Miroslav, Mayer Janez, Pavlin Jože, Stažar Andrej in Žepić Franc je pregledala 343 predlogov, ki jih je na natečaj podalo 150 avtorjev in soglasno odločila:

1. prvo nagrado, 5.000 din za ime JATENA, si delita avtorja pod šiframa: „Integrat“ in „PPC“;
2. drugo nagrado, 2.500 din za ime TELEMAT, si delijo avtorji pod šiframi: „buro x“, „Bombina variegata“, 149/MK“ in „Robežnik Alenka“;
3. tretjo nagrado, 1.500 din za ime NETA, prejme avtor brez šifre.

Avtorje nagrajenih imen prosimo, da nam v dokaz avtorstva pošljejo kopije predlogov s točnimi naslovi na naslov:

Iskra Telematika, Programsko razvojna služba, Ljubljanska c. 24 a, 64000 Kranj.

Nagrade bomo poslali po pošti.

Ostalim avtorjem se lepo zahvaljujemo za sodelovanje.

Mak

SAMOUPRAVNI SPORAZUM **o skupnih osnovah in merilih** **za delitev sredstev za osebne** **dohodke na podlagi minulega** **dela v SOZD Iskra** **Osnutek 3**

PRILOGA **k samoupravnemu sporazumu** **o skupnih osnovah in merilih** **za delitev sredstev za** **osebne dohodke na** **podlagi minulega dela**

SOZD ISKRA LJUBLJANA
Projektni svet za urejanje delitve
osebni dohodkov v SOZD Iskra

ZADEVA: Določitev osnutka SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela v SOZD Iskra

Projektni svet je na svoji seji dne 9. 5. 1984 na temelju pooblastila delavskega sveta SOZD Iskra z dne 21. 2. 1984 sklenili:

1. Določi se osnutek III SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela. Osnutek se objavi v glasilu Iskra 25. 5. 1984.
2. Javna obravnava osnutka samoupravnega sporazuma po OZD SOZD Iskra bo trajala do 31. julija 1984. Vse pripombe pošljejo za svoje TOZD delovne organizacije na naslov Iskra — DO ZORIN, delovna skupnost, Ljubljana, Štrekljeva 6, najkasneje do 10. avgusta 1984. Ljubljana, 22. 5. 1984

Informacija o osnutku samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v SOZD Iskra

1. Pojmovanje minulega dela

Izraz »minulo delo« se pojavlja v naši temeljni zakonodaji, to je v Ustavi in Zakonu o združenem delu v sistemski teoriji (Kardelj) v širšem smislu opredmetenega dela, z namenom da bi nadomestili izraz »kapital«, kajti minulo delo je širši pojem in zajema celotno družbeno reprodukcijo z denarnimi sredstvi vred (E. Kardelj — Svobodno združeno delo).

2. Opredelitev osebnih dohodkov na podlagi minulega dela v zakonodaji

Pravice delavcev do osebnih dohodkov na podlagi minulega dela so opredeljene predvsem:

— v Zakonu o združenem delu v 126. 128. in 129. členu. V 126. členu je določeno, da se osebni dohodek delavca določa tako, da ustreza rezultatom njegovega dela in njegovemu osebnemu prispevku, ki ga je dal s svojim živim delom in z upravljanjem in gospodarjenjem z družbenimi sredstvi, kot svojim in družbenim minulim delom k povečanju dohodka temeljne organizacije...

Iz te opredelitve je razvidno, da imajo osebni dohodki na podlagi minulega dela enakovreden status osebnih dohodkov iz živega dela in da je osebni dohodek enovita celota, ki je utemeljena z rezultati njegovega živega dela in gospodarjenja in upravljanja s sredstvi, to je minulim delom.

— v Zakonu o razširjeni reprodukciji in minulim delom (Uradni list SFRJ št. 21 z dne 23. 4. 1982), ki v III. poglavju podrobneje ureja pravico delavcev do dela osebnega dohodka na podlagi minulega dela.

V 84. členu tega zakona je določeno, da morajo delavci v vseh temeljnih organizacijah in drugih organizacijah uskladiti

svoje akte z določbami tega zakona najpozneje do 31. 12. 1983, kar praktično pomeni, da zakon prične takrat veljati.

3. Cilji samoupravnega sporazuma

Z minulim delom naj bi se odražal odnos delavcev do rezultatov ekonomiziranja z družbenim kapitalom. Gre za to, da mora biti delavec na ustrezen način neposredno tako materialno kot ustvarjalno stimuliran, da minulo delo kot družbena sredstva čim bolj ekonomsko in racionalno uporablja, združuje in vlaga in da od doseženih rezultatov pridobiva tudi določen del osebnega dohodka. Seveda ne gre tu za nekakšen delničarski odnos, marveč v bistvu za merilo prispevka skozi živo delo, to je ekonomska in moralna stimulacija za dobro gospodarjenje z družbenimi sredstvi. To, da se osebni dohodek na podlagi minulega dela postavlja v odvisnost od rezultatov gospodarjenja z družbenimi sredstvi nika- kor ne pomeni, da dobiva delavec iz celote tega rezultata avtomatično določeni odstotek, marveč da je ta del osebnega dohodka odvisen od doseženih rezultatov. S takim načinom obravnave minulega dela se bo povečal interes utrjevanja temeljne, delovne in sestavljene organizacije in se ne bi rahljale zveze in ekonomske povezave znotraj teh organizacij, ter se ne bi pojavljal tako pogosto problem izločanja temeljnih organizacij iz delovne organizacije, cepitve delovnih in sestavljene organizacije itd. Te zveze pa bodo toliko trdnjše, kolikor jasneje bo delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela, kaj so dosegli z združitvijo v delovno in sestavljeno organizacijo združenega dela ali z združevanjem dela in sredstev izven temeljne organizacije.

V sistemu koncentracije dohodka od temeljnih organizacij združenega dela na prejšnjem bodo vedno težave, če delavec tudi s svojim osebnim dohodkom ne bo materialno zainteresiran, da bi se povezal z delovno oziroma sestavljeno organizacijo združenega dela, to je, da bi združeval delo in sredstva v teh organizacijah, oziroma če ne bo zainteresiran za učinke, ki se ustvarjajo na vseh ravneh združevanja in cirkulacije sredstev njegovega minulega dela. Seveda, če združevanje dela in sredstev ne daje učinkov, tudi ni podlage za udeležbo pri delitvi na podlagi tega združevanja. Zato pa bo delavec, kadar teh učinkov ne bo, vprašal svoje poslovodne organe v temeljni, delovni in sestavljeni organizaciji, zakaj niso bili ustvarjeni predvideni učinki. Ti jim bodo morali to pojasniti.

Urejanje odnosov na teh temeljih ni izjemno pomembno le zaradi tega, ker gre za zelo pomembno področje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, katerih razvijanje in izpopolnjevanje je trajna podlaga za čim popolnejše uresničevanje zgodovinskih interesov delavskega razreda in delovnega človeka nasploh, temveč je izjemno pomembno tudi zaradi tega, ker je to v sedanjih pogojih bistvena predpostavka uresničevanja programa ekonomske stabilizacije.

Od tega, kako bodo pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke delavci motivirani, da se aktivirajo kot temeljni subjekti ekonomskega in družbeno smotrnega odločanja o pogojih in rezultatih svojega dela, sta namreč odvisna tudi uspeh in dinamika uresničevanja tega programa. Zaradi tega je treba razvijati in izpopolnjevati odnose na tem področju s polno odgovornostjo in brez odlaganja.

4. Vsebinska osnuta samoupravnega sporazuma

Osnutek samoupravnega sporazuma vsebuje naslednja poglavja:

— Splošne določbe,

— Skupne osnove in merila za oblikovanje sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela.

— Skupne osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela.

— Prehodne in končne določbe.

— Priloga sporazuma.

V splošnih določbah so opredeljeni cilji, ki jih naj bi dosegli z uporabo tega spora-

zuma in so konkretnije opredeljeni v 3. poglavju te informacije.

Drugo poglavje vsebuje skupne osnove in merila za oblikovanje sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela. Oblikovanje sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela je sestavni del procesa razporejanja čistega dohodka. Čisti dohodek delimo na sredstva za osebne dohodke in skupno porabo, sredstva rezerv in na sredstva za razširitev materialne osnove dela. Zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu je opredelil, da se sredstva za osebne dohodke na podlagi minulega dela določajo v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke. Praktična uporaba te določbe pomeni prerazporeditev sredstev za osebne dohodke z uporabo ekonomskih kazalnikov, ki opredeljujejo uspešnost gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Za oblikovanje mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela predlagamo uporabo kazalnikov, ki naj bi stimulirali delavce k boljшему gospodarjenju in ustrežnejši delitvi dohodka. Uporabljali naj bi naslednje kazalnike:

— Dohodek na delavca.

— Dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva.

— Akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva.

— Povečan dohodek na podlagi prispevka delavcev pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi.

— Povečan dohodek na podlagi doseženih prihrankov na osnovi boljšega gospodarjenja na ravni temeljne organizacije.

Te kazalnike uporabljamo enotno za vse delavce v temeljni organizaciji, kajti praviloma ni mogoče izmeriti, koliko je vsak delavec prispeval k skupnim rezultatom gospodarjenja, čeprav bi se v posameznih sredinah za posamezne delavce tudi to lahko ugotovilo.

Posebno vprašanje je način pridobivanja osebnega dohodka na podlagi minulega dela na ravni delovne in sestavljene organizacije na osnovi skupnega vlaganja sredstev, kar bo treba obdelati s posebnim samoupravnim sporazumom v delovni in sestavljeni organizaciji. Nekateri so že prej opozarjali, to pa delajo tudi zdaj, da se ustvarjajo, če se velike temeljne organizacije združenega dela »razčlenijo« na več manjših, temeljne organizacije z izgubo in temeljne organizacije z visokim dohodkom, ki imajo tudi visoke osebne dohodke.

Toda stvar je tudi v tem, da je treba obdelati kriterije uspešnosti dela in poslovanja ter jih sprejeti v celoten sistem samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, tako da se merjenje prispevka dela in potemtakem tudi delitev sredstev za osebne dohodke loči od merjenja same rasti celotnega dohodka. Kajti rast celotnega dohodka je lahko samo eden izmed kriterijev za povečanje osebnih dohodkov, ne sme pa biti toliko pomemben, da bi se pojavljal kot odločilni kriterij. Drugim kazalnikom, kakor so kvaliteta in kvantiteta dela, varčevanje z materialom itd., je treba pripisovati večji pomen, v tem sklopu pa tudi faktorju uspešnosti gospodarjenja z minulim delom.

Glavna slabost sedanjih odnosov je v tem, ker pri razporejanju dohodka najpogosteje ni zagotovljen ustrezen pomen učinkom, ki se dosega s sredstvi, angažiranimi pri ustvarjanju dohodka, čeprav je z Ustavo SFRJ in ZZD kot podlagama, za razporejanje sredstev za osebno in skupno porabo delavcev iz ustvarjenega dohodka, kakor je bilo prej poudarjeno, izrecno opredeljen, ob prispevku k ustvarjanju dohodka s tekočim delom, tudi prispevek, ki ga delavci dajejo z vlaganjem družbenih sredstev, to je z učinki, ki jih dosežejo pri upravljanju sredstev v organizaciji. V danih pogojih to pomeni še toliko večjo slabost, ker je učinkovitost uporabljenih sredstev, ki so vedno manjši dejavnik proizvodnje in razvoja, zaskrbljivo nizka in posebej v zadnjih letih njen trend stalno upada.

Tretje poglavje vsebuje skupne osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela. V drugem poglavju z uporabo kazalnikov ugotovimo maso osebnega dohodka na osnovi minulega dela, v tem poglavju pa je prikazan način delitve te mase na posameznega delavca. Za določanje tega dela osebnega dohodka naj bi se uporabljali naslednji kazalniki:

— Osebni dohodek delavca, ki ga je prejel v obdobju 5 let.

— Skupna delovna doba in delovna doba v sestavljeni organizaciji Iskra.

Del osebnega dohodka na podlagi minulega dela pridobiva delavec tudi na osnovi rezultatov gospodarjenja z investicijskimi

sredstvi. Ta del osebnega dohodka dobijo delavci tudi po prenehanju delovnega razmerja v temeljni organizaciji, ob pogoju da investicijska vlaganja ustvarjajo povečani dohodek. Delavcem, ki se bodo upokojili pa prenehajo pravice do dela osebnega dohodka na podlagi uspešnosti investiranja.

V četrtem poglavju je opredeljeno na kakšen način se sprejema sporazum, kdo so podpisniki sporazuma, do kdaj so organizacije združenega dela dolžne uskladiti akte s tem samoupravnim sporazumom in kdaj začne veljati ta sporazum.

V prilogi samoupravnega sporazuma je opredeljen postopek izračuna posameznega kazalnika iz sporazuma in postopek izračuna mase osebnega dohodka na podlagi minulega dela, ter postopek delitve te mase na posameznega delavca.

Z uporabo priloge lahko ugotovimo maso osebnega dohodka na osnovi minulega dela iz skupne mase za osebne dohodke. Temeljne organizacije, ki bodo dosegale najboljše rezultate po posameznem kazalniku bodo oblikovale to maso v naslednji višini:

- dohodek na delavca 4%
- dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva 4%
- akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva 2%
- povečan dohodek dosežen z investicijami 5%
- povečan dohodek dosežen s prihranki (za 1% povečan dohodek 1% mase OD) 1%

Skupni procent mase za osebne dohodke na podlagi minulega dela je lahko celo večji kot 15% od skupne mase, kar v primerjavi z obstoječim načinom delitve osebnega dohodka na podlagi minulega dela je lahko celo večji kot 15% od skupne mase, kar v primerjavi z obstoječim načinom delitve osebnega dohodka na podlagi delovnih let pomeni povečanje za več kot 100%.

Sam postopek ugotavljanja in izračunavanja deleža osebnega dohodka na podlagi minulega dela ni enostaven in je zato potrebno v javnih razpravah poglobljeno sodelovanje strokovnih delavcev, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ter vodilnih in vodstvenih delavcev, ki morajo vsebino samoupravnega sporazuma ustrezno tolmačiti v svojih sredinah.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v SOZD Iskra

Osnutek 3

Na osnovi 128. člena Zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ št. 53/76), Zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu (Uradni list SFRJ št. 21/82), 100. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra SOZD elektrokovinske industrije, n.sol. o., 40. člena Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke v SOZD Iskra, smo delavci z večino glasov v vsaki temeljni organizaciji v sestavi delovne organizacije oziroma enoviti delovni organizaciji in sicer:

1. Iskra – Industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj – Telematika n.sol. o., Kranj, Savska loka 4
2. Iskra – Industrija merilno-regulacijske in stikalne tehnike Kranj – Kibernetika, n.sol.o., Kranj, Savska loka 4
3. Iskra – Industrija za električna orodja Kranj, p.o., Kranj, Savska loka 4
4. Iskra – Industrija elektronike in zvez, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 11
5. Iskra – Center za elektrooptiko Ljubljana, p.o., Ljubljana, Stegne 7
6. Iskra – Industrija za avtomatiko Ljubljana, n.sub.o., Ljubljana, Stegne 15 b
7. Iskra – Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 17
8. Iskra – Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o., Škofja Loka, Titov trg 3a
9. Iskra – Industrija avtoelektričnih izdelkov, n.sol.o., Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
10. Iskra – Industrija kondenzatorjev, n.sol.v., Semič, Vrtača 1
11. Iskra – Industrija baterij Zmaj, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 23
12. Iskra – Delta proizvodnja računalniških sistemov in inženiring, p.o., Ljubljana, Parmova 41
13. Iskra – Commerce, n.sol.o. Ljubljana, Trg revolucije 3
14. Iskra – Inštitut za kakovost in metrologijo Ljubljana, p.o., Ljubljana, Tržaška 2
15. Iskra – Zavod za organizacijo in informatiko ZORIN, o.sub.o., Ljubljana, Štekljeva 6
16. Iskra – Invest servis- Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p.o., Ljubljana, Trg revolucije 3

sklenili naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA V SOZD ISKRA

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delavci temeljnih organizacij združenega dela in enovitih delovnih organizacij (v nadaljevanju temeljna organizacija) do-

ločamo s tem samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela (v nadaljevanju sporazum) skupne osnove in merila za delitev sredstev

za osebne dohodke na podlagi minulega dela v sestavljeni organizaciji Iskra SOZD elektrokovinske industrije, n.sol. o., Ljubljana (v nadaljevanju sestavljena organizacija).

Cilji, ki jih zasledujemo podpisniki sporazuma:

- razviti neposreden interes za gospodarsko učinkovito uporabo sredstev za ustvarjalnost pri delu, poslovanju in gospodarjenju s sredstvi in za gospodarsko učinkovito gospodarjenje s sredstvi za razširjeno reprodukcijo,

- razviti neposreden interes za združevanje sredstev za skupno poslovanje in skupne ali skupno dogovorjene naložbe, ki omogočajo uresničevanje proizvodnih in poslovnih nalog skupnega pomena z vidika tehnično tehnološkega napredka, povečanje produktivnosti dela in gospodarske učinkovitosti,

- na podlagi rezultatov gospodarsko učinkovitejše uporabe sredstev, ustvarjalnosti pri delu, poslovanju in gospodarjenju s sredstvi prispevati k utrjevanju delavčevega samoupravnega položaja in njegovega ekonomskega socialnega položaja.

- razviti skupne osnove in merila, ki zagotavljajo za enak prispevek pri gospodarjenju s sredstvi v Iskri približno enak del k osebni dohodki, ustvarjenem po skupnem planu.

2. člen

Pri urejanju in uresničevanju pravic in dolžnosti pri gospodarjenju z minulim delom ter delitvi sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela delujemo delavci v temeljnih organizacijah v skladu s tem sporazumom.

3. člen

Z minulim delom so mišljena družbena sredstva za proizvodnjo in druga delovna sredstva v družbeni lastnini, ki so rezultat dela in ki jih kot stvari, materialne pravice in denarna sredstva uporabljamo delavci v družbeni reprodukciji ter pravice, obveznosti in odgovornosti, ki jih imamo delavci

pri opravljanju in gospodarjenju s temi sredstvi.

4. člen

Delavci v temeljni organizaciji uveljavljamo pravico do dela osebnega dohodka na podlagi minulega dela po prispevku, ki smo ga dali z upravljanjem in gospodarjenjem z družbenimi sredstvi k povečanju dohodka svoje temeljne organizacije, skupno ustvarjenega dohodka in celotnega družbenega dohodka.

5. člen

Osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela temeljijo na materialnem spodbujanju delavcev k doseganju večjega obsega dohodka z upoštevanjem:

- doseganje višje ravni uspešnosti gospodarjenja z družbenimi sredstvi,

- razporejanja večjega dela čistega dohodka za akumulacijo,

- doseganja večjega interesa in odgovornosti delavcev pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi.

II. SKUPNE OSNOVE IN MERILA ZA OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA

6. člen

Sredstva za osebne dohodke na podlagi minulega dela določamo delavci temeljne organizacije v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke v odvisnosti od povečanja dohodka, ki je rezultat gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

7. člen

Delavci temeljnih organizacij oblikujemo sredstva za osebne dohodke na podlagi minulega dela v odvisnosti od uspešnosti uporabe družbenega kapitala v proizvodni, denarni in blagovni obliki:

- od uspešnosti pri upravljanju in gospodarjenju z obratnimi sredstvi,

- od prispevkov na temelju ustvarjalnosti pri uporabi in gospodarjenju z družbenimi sredstvi,

- od uspešnosti pri poslovanju z odločanjem o rekonstrukcijah, modernizacijah in drugih tehničnih izboljšavah,
- uspešnosti upravljanja in prilagajanja temeljne organizacije tržnim razmeram in družbenodogovorjeni delitvi dela,
- uspešnosti pri uporabi delovnih sredstev,
- od doseženih prihrankov pri materialu, surovinah in energiji in drugih prihrankov,
- družbeno in ekonomsko smotrne izrabe naravnih in drugih delovnih pogojev,
- obsega dela čistega dohodka, ki je razporejen za izboljšanje materialne osnove dela ter uspešnosti gospodarjenja z njimi.

8. člen

Delavci v delovnih skupnostih in organizacijah, ki pridobivajo dohodek s svobodno menjavo dela pridobivamo osebne dohodeke na podlagi minulega dela v skladu z delovnim prispevkom k povečanju dohodka temeljnih organizacij, za katere opravljamo dela skupnega pomena.

9. člen

Povečani dohodek temeljne organizacije, ki ni rezultat prispevka delavcev pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi, se ne sme uporabljati za osebne dohodeke iz minulega dela.

10. člen

Maso sredstev za osebne dohodeke na podlagi minulega dela določamo s kazalniki oziroma skupinami kazalnikov, ki stimulirajo delavce k boljšemu upravljanju in gospodarjenju pri ustvarjanju in delitvi dohodka.

Ti kazalniki so:

- kazalniki uspešnosti delavcev pri upravljanju in gospodarjenju v poslovnem procesu:
- dohodek na delavca,
- dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva,

– akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva;

– kazalniki uspešnosti gospodarjenja z investicijskimi sredstvi v temeljni organizaciji, sestavljeni organizaciji združenega dela oziroma kazalniki uspešnosti investicijskih vlaganj v druge delovne organizacije in asociacije združenega dela

– povečan dohodek temeljne organizacije na podlagi prispevka delavcev pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi;

kazalniki uspešnosti gospodarjenja delavcev v neposrednem delovnem procesu

– uspešnost delavcev pri uporabi delovnih sredstev,

– pri izkoristku delovnega časa,

– pri uporabi denarnih sredstev,

– doseženi prihranki pri materialu, surovinah in energiji na osnovi racionalne uporabe

– prihranki, ki so rezultat ustvarjalnosti pri delu.

11. člen

Kazalnik dohodek na delavca izraža družbeno — ekonomsko produktivnost.

Izračunamo ga tako, da dohodek temeljne organizacije delimo s povprečnim številom delavcev za dobo, za katero ugotavljamo dohodek.

12. člen

Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi izraža družbeno-ekonomsko rentabilnost sredstev.

Kazalnik izračunamo tako, da dohodek delimo s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi.

13. člen

Akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi izraža donosnost poslovnih sredstev.

Kazalnik izračunamo tako, da sredstva, izločena za izboljševanje in razširjanje materialne osnove dela in za ustvarjanje in obnavljanje rezerv, delimo s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi za dobo, za katero ugotavljamo akumulacijo.

14. člen

Povečani dohodek temeljne organizacije na podlagi prispevka delavcev pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi ugotavljamo tako, da primerjamo povečan dohodek na vložena sredstva:

- z dohodkom na uporabljena sredstva pred naložbo ali

- z dohodkom na uporabljena sredstva v drugih temeljnih organizacijah iste ali sorodne dejavnosti.

Uspešnost pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi ugotavljamo tudi tako, da pričakovane rezultate v investicijski odločitvi primerjamo z doseženimi. Uspešnost investicije spremljamo po tistih kazalcih, katere smo opredelili v investicijskem elaboratu.

Uspešnost gospodarjenja z investicijskimi sredstvi ugotavljamo za tiste investicije, za katere smo v samoupravnih aktih opredelili kot investicije večje vrednosti.

Po tem kazalcu ugotavljamo uspešnost investicijskih vlaganj v okviru sestavljene organizacije združenega dela ter investicijskih vlaganj v druge organizacije oziroma asociacije združenega dela.

15. člen

Uspešnost gospodarjenja delavcev v temeljni organizaciji ugotavljamo z naslednjimi kazalniki:

- izkoristek časa na nivoju tozd; z njim izražamo izkoristek razpoložljivega fonda časa,

- stopnja izkoriščenosti delovnih sredstev; s kazalnikom izražamo čas obratovanja sredstev (izkoriščenost sredstev mora biti takšna, da se sredstva amortizirajo v času moralne obrabe),

- prihranki pri materialu, surovinah in energiji; kazalnik izračunamo tako, da dejansko porabo materiala, surovin in energije primerjamo z normativno oziroma planirano

- koeficient obračanja obratnih sredstev; s koeficientom izražamo hitrost obračanja

obratnih sredstev (zalog ter denarnih sredstev),

- ustvarjalnost v poslovnem procesu, ki se izraža v znižanju stroškov poslovanja oziroma v povečanju dohodka na osnovi izumov, inovacij in racionalizacij.

16. člen

Kazalniki: dohodek na delavca, dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva ter akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva ugotavljamo za obdobje zadnjih pet let. Povprečno vrednost kazalnikov primerjamo s povprečno vrednostjo kazalnikov za podskupino dejavnosti za isto obdobje.

17. člen

Maso sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela iz kazalnikov: dohodek na delavca, dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva ter akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva izračunamo tako, da na osnovi primerjalnih vrednosti kazalnikov določimo procentni delež mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v celotni masi sredstev za osebne dohodke.

18. člen

Maso sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela iz naslova uspešnosti gospodarjenja z investicijskimi sredstvi ugotavljamo glede na:

- uspešnost investicij,

- povprečno stopnjo akumulacije v preteklih petih letih v primerjavi z isto vrednostjo v podskupini dejavnosti.

Velikost mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela iz tega naslova je odvisna od višine stopnje akumulacije na povprečno uporabljena poslovna sredstva ter uspešnosti gospodarjenja z investicijskimi sredstvi.

19. člen

Na podlagi kazalnikov uspešnosti gospodarjenja ter ustvarjalnosti delavcev na

nivoju temeljne organizacije izračunamo maso sredstev za osebne dohodke tako, da ugotovimo, koliko znaša prihranek na osnovi boljšega gospodarjenja oziroma kolikšno je povečanje dohodka.

Visok odstotek prihranka, oz. povečanja dohodka v dohodku se poveča delež sredstev na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke.

20. člen

Skupni delež sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke izračunamo tako, da deleže iz posameznih podlog za oblikovanje le-teh seštejemo.

Temeljne organizacije določijo procent za minulo delo v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke v planskih dokumentih.

III. SKUPNE OSNOVE IN MERILA ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA

21. člen

Del osebnega dohodka na podlagi minulega dela uveljavlja v temeljni organizaciji vsak delavec, ki je s svojim delom in upravljanjem prispeval k rezultatom gospodarjenja z družbenimi sredstvi v skladu z določili tega sporazuma.

22. člen

Delavčev prispevek ugotavljamo v temeljni organizaciji v odvisnosti od prispevkov:

- ki jih je dal z upravljanjem z drugimi delavci k uspešnosti poslovanja temeljne organizacije in druge organizacije združenega dela,

- ki jih je dal s svojim delom pri uporabi delovnih sredstev, h prihrankom pri materialu, surovinah in energiji ter k izkoristku delovnega časa, obračanju obratnih sredstev,

- ki jih je dal z upravljanjem skupaj z drugimi delavci k izločanju sredstev zaboljševanje ter razširjanje materialne

osnove dela v določenem obsegu pri razporejanju čistega dohodka temeljne organizacije in ki jih je dal z drugimi delavci k rezultatom, doseženim pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi,

- pri ustvarjalnosti v poslovnem procesu.

23. člen

Kot osnovo za ugotavljanje osebnih dohodkov delavcev na podlagi minulega dela iz kazalnikov dohodek na delavca ter dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva ter akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva, uporabljamo naslednja merila:

- znesek osebnih dohodkov, ki jih je delavec prejel v obdobju 5 let, (ali: povprečni znesek osebnih dohodkov na uro živega dela (iz zahtevnosti in delovne uspešnosti) v preteklem letu.

Pri znesku osebnih dohodkov ne upoštevamo deležev osebnega dohodka za: nadomestila za čas bolezni dodatkov za nadure, razliko do minimalnega osebnega dohodka, delovno dobo in druge dodatke.

- nadomestila osebnih dohodkov posameznega delavca na osnovi inovacij, racionalizacije terboljšanja proizvodnega programa,

- nadomestila osebnega dohodka zaradi zmanjšane delovne sposobnosti delavcev, ki se izraža v razliki med doseganjem tekočih rezultatov dela in doseganjem njegovih povprečnih rezultatov dela v zadnjih petih letih pred nastopom takega stanja (solidarnost),

- skupna delovna doba in delovna doba v sestavljeni organizaciji Iskra, od katere je odvisen korekcijski faktor osebnih dohodkov na podlagi minulega dela.

V delitvi osebnih dohodkov iz tega naslova so udeleženi vsi delavci v temeljni organizaciji, ki imajo najmanj eno leto skupne delovne dobe.

24. člen

Delavčev delež osebnih dohodkov na podlagi minulega dela na osnovi rezultatov

gospodarjenja z investicijskimi sredstvi je sorazmeren velikosti vloženih investicijskih sredstev v primerjavi z osebnimi dohodki delavca — po posameznih letih.

25. člen

Delavec ima pravico do uveljavljanja osebnega dohodka na podlagi minulega dela iz naslova uspešnosti gospodarjenja z investicijskimi sredstvi tudi po prenehanju delovnega razmerja v temeljni organizaciji.

Število let, ko delavec še uveljavlja pravico do osebnega dohodka na podlagi minulega dela in tega naslova je odvisno od višine povprečne akumulacijske stopnje v preteklih petih letih glede na povprečno višino akumulacijske stopnje v podskupini dejavnosti. Podatek upoštevamo v letu odhoda delavca.

Delavcu, ki se je upokojil, preneha pravico do uveljavljanja minulega dela iz tega naslova.

26. člen

Delavčev delež sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela na osnovi uspešnosti gospodarjenja je sorazmeren velikosti mase sredstev iz živega dela posameznega delavca v preteklem letu ter skupne mase osebnih dohodkov za živo delo za vse delavce.

Pri delitvi mase iz tega naslova so udeleženi vsi delavci, ki so v rednem delovnem razmerju v temeljni organizaciji.

27. člen

Delavci v delovnih skupnostih oziroma organizacije, ki pridobivajo dohodek s svobodno menjavo dela oblikujejo procentni delež sredstev za osebne dohodke v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke na osnovi ponderiranega povprečja iz tistih kazalnikov tega sporazuma, na katere lahko vplivajo s svojim delom. Pri izračunu upoštevajo rezultate gospodarjenja tistih temeljnih organizacij za katere opravljajo dela skupnega pomena. Konkretne kazalnike opredelijo delavci v izvedbenih aktih.

28. člen

Sredstva za osebne dohodke na podlagi minulega dela se razporejajo na delavce v temeljni organizaciji začasno med letom ob periodičnem obračunu in dokončno na koncu leta ob zaključnem računu temeljne organizacije.

IV. IZVAJANJE SPORAZUMA

29. člen

Delavci izvajamo določila tega sporazuma tako, da v planskih dokumentih opredelimo konkretna merila za oblikovanje mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela ter delitev le-teh.

Kvantifikacija meril in kriterijev za oblikovanje in delitev mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela je vsebovana v PRILOGI tega sporazuma in se sprejema skupaj s planskimi dokumenti.

30. člen

Tolmačenje tega sporazuma daje delavski svet sestavljene organizacije.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga z osebnim izjavljanjem na referendumu sprejme večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji in podpišejo pooblaščen delavci udeleženk.

Podpisnik tega sporazuma je tudi sindikat v sestavljeni organizaciji.

32. člen

Organizacije združenega dela so dolžne do 31. 12. 1984 uskladiti svoje samoupravne akte s tem samoupravnim sporazumom.

33. člen

Dokler ne bomo uspeli realno izračunavati sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela iz naslova kazalnikov:

- uspešnost gospodarjenja z investicijskimi sredstvi,
- uspešnost gospodarjenja delavcev bomo uporabljali kazalnike:

- dohodek na delavca,
- dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi,
- akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi.

Vse kazalnike oziroma skupine kazalnikov, ki so navedeni v 10. členu sporazuma

bomo začeli uporabljati najkasneje v obdobju 5 let od dneva veljavnosti sporazuma.

34. člen

Ta sporazum začne veljati 8. dan po objavi v glasilu Iskra.

PRILOGA

k samoupravnemu sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela

VSEBINA PRILOGE

Priloga je izdelana v skladu z 29. členom Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v SOZD Iskra. Prikazuje uporabo merila za oblikovanje mase za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke ter delitev le-te.

Priloga je razdeljena na tri dele. Vsak del obravnava oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela po posameznih kazalnikih oziroma skupinah kazalnikov v skladu z 10. členom Samoupravnega sporazuma in sicer:

1. A OBLIKOVANJE MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI KAZALNIKOV:

- dohodek na delavca,
- dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi,
- akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi.

I. B DELITEV MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA

II. A OBLIKOVANJE MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA Z INVESTICIJSKIMI SREDSTVI

II. B DELITEV MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA IZ NASLOVA USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA Z INVESTICIJSKIMI SREDSTVI

III. A OBLIKOVANJE MASE SRED-

STEV ZA OSEBNE DOHODKE V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI KAZALCEV USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA

III. B DELITEV MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA IZ NASLOVA USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA

I. A OBLIKOVANJE MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI KAZALNIKOV:

- dohodek na delavca,
- dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi,
- akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi.

1. PODATKI ZA IZRAČUN KAZALNIKOV

1.1. Podatki za izračun kazalnikov v temeljni organizaciji

Tabela 1: Podatki za izračun kazalnikov v tozd

Podatek	Vir podatka	
Dohodek	Poslovni rezultat med letom - - bilanca uspeha	AOP-047
Število zaposlenih	Posebni podatki k poslovnemu rezultatu med letom - bilanca uspeha	AOP-192
Povprečno uporabljena poslovna sredstva	Posebni podatki k poslovnemu rezultatu med letom - bilanca uspeha	AOP-190
Akumulacija	Poslovni rezultat med letom - - bilanca uspeha AOP: 095 + 111 + ... do 119 minus 138	

1.2. Podatki za primerjavo kazalnikov v podskupini dejavnosti

Vir podatka:

»Pomembnejši podatki iz zaključnih računov posameznih organizacij združenega dela s področij gospodarstva v SR Sloveniji za leto....«

Izdaja: SDK SR Slovenije.

IZRAČUN INDEKSOV

$a_1, \dots, a_5$ vrednost kazalnika dohodek na delavca v tozd za posamezno leto,
 $b_1, \dots, b_5$ vrednost kazalnika dohodek na delavca v podskupini dejavnosti za posamezno leto,

$I_1, \dots, I_5$ indeksi za kazalnik za posamezno leto.

$$I = (I_1 + I_2 + I_3 + I_4 + I_5) : 5$$

Indeks (I) kazalnika dohodek na delavca izračunamo iz podatkov za 5 let nazaj.

2.2. Izračun indeksov za kazalnika:

- dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva,
- akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva.

Indeks iz kazalnikov izračunamo na enak način kot pod točka 2.1. Za parametra a in b ustavimo ustrezne vrednosti kazalnikov.

2.1. Izračun indeksov za kazalnik dohodek na delavca

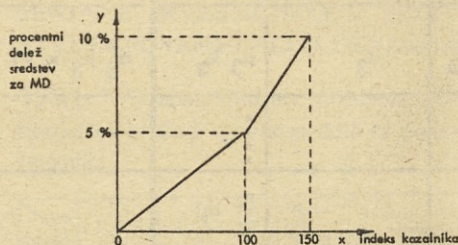
Tabela 2: Izračun indeksov

Leto	Vrednost kazalnika v tozd	Vrednost kazalnika v podskupini dejavnosti	Indeks
1	a_1	b_1	$I_1 = \frac{a_1}{b_1} \times 100$
2	a_2	b_2	$I_2 = \frac{a_2}{b_2} \times 100$
3	a_3	b_3	$I_3 = \frac{a_3}{b_3} \times 100$
4	a_4	b_4	$I_4 = \frac{a_4}{b_4} \times 100$
5	a_5	b_5	$I_5 = \frac{a_5}{b_5} \times 100$

3. PRETVORBA INDEKSOV V PROCENTNE DELEŽE PO POSAMEZNEM KAZALNIKU

Procentni delež za minulo delo po posameznem kazalniku znaša od 0-10%. V primeru, da je povprečni indeks 100, znaša delež sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela 5%, v primeru, da je indeks enak 150 ali več, znaša procentni delež sredstev za osebne dohodke 10%.

a) Grafični prikaz preslikave:

b) Izračun procentnega deleža za osebne dohodke po posameznem kazalniku s pomočjo enačb

y ... procentni delež sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke,
x ... indeks posameznega kazalnika
- za velikosti indeksov: $0 < x < 100$

$$y = \frac{5 - 0}{100 - 0} (x - 0)$$

$$y = 0,05 x$$

- za velikosti indeksov: $100 < x < 150$

$$y = \frac{10 - 5}{150 - 100} (x - 100) + 5$$

$$y = 0,1 x - 5$$

4. PONDERJI ZA POSAMEZNE KAZALNIKE

Tabela 3: Velikost ponderjev za kazalnike

Kazalnik	Ponder (p)
Dohodek na delavca	$p_1 = 0,40$
Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi	$p_2 = 0,40$

Akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi

$$p_3 = 0,20$$

5. IZRAČUN PROCENTNEGA DELEŽA SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Skupni procentni delež sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke (iz tega naslova) izračunamo tako, da procentne deleže po posameznem kazalniku pomnožimo s pripadajočimi ponderji.

$$\% MD = y_1 \times p_1 + y_2 \times p_2 + y_3 \times p_3$$

$$\% MD = y_1 \times 0,40 + y_2 \times 0,40 + y_3 \times 0,20$$

%MD ... skupni procentni delež sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke,

y_1 ... procentni delež iz kazalnika dohodke na delavca,

y_2 ... procentni delež iz kazalnika dohodke v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi,

y_3 ... procentni delež iz kazalnika akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi,

$p_1 - p_3$... ponderji.

I. B DELITEV MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA

(iz kazalnikov pod točko I.A)

Potrebni podatki:

- MOD ... masa sredstev za osebne dohodke vseh zaposlenih v zadnjih petih letih (deleži iz 23. člena tega sporazuma),

- MODA ... N ... masa sredstev za osebne dohodke za posameznega delavca (deleži iz 23. člena tega sporazuma) v petih letih,

- k_1 ... k_n korekcijski faktor

- MMD ... masa sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke (za mesec).

Tabela 4: Izračun deleža kazalnika v skupni masi sredstev za osebne dohodke

Delavec	Masa sredstev za osebne dohodke posameznega delavca v zadnjih petih letih	Delež OD posameznika v skupni masi	Korekcijski faktor	Produkt: kolona (3x4)	Delež OD posameznika
A	MOD_A	$d_1 = \frac{MOD_A}{\sum MOD}$	k_1	$d_1 k_1$	$d_1 k_1 \times VT$
B	MOD_B	$d_2 = \frac{MOD_B}{\sum MOD}$	k_2	$d_2 k_2$	$d_2 k_2 \times VT$
C	MOD_C	$d_3 = \frac{MOD_C}{\sum MOD}$	k_3	$d_3 k_3$	$d_3 k_3 \times VT$
⋮				⋮	
Skupaj	$\sum MOD$			$\sum_{i=1}^n d_k$	

$$VT = \frac{MMD}{\sum_{i=1}^n d_k}$$

VT ... vrednost točke

* Korekcijski faktor izračunamo s pomočjo tabele 5.

Tabela 5: Izračun korekcijskega faktorja

Zaključeno leto delovne dobe	Korekcijski faktor za skupno delovno dobo	Korekcijski faktor za delovno dobo v letih
1	0,0875	0,0375
2	0,175	0,075
3	0,2625	0,1125
4	0,35	0,15
5	0,4375	0,1875
6	0,525	0,225
7	0,6125	0,2625
8	0,7	0,3
9	0,7875	0,3375
10	0,875	0,375
11	0,9625	0,4125
12	1,05	0,45
13	1,1375	0,4875
14	1,225	0,525
15	1,3125	0,5625
16	1,4	0,6
17	1,4875	0,6375
18	1,575	0,675
19	1,6625	0,7125
20	1,75	0,75
21	1,8375	0,7875
22	1,925	0,825
23	2,0125	0,8625
24	2,1	0,9
25	2,1875	0,9375
26	2,275	0,975
27	2,3625	1,0125
28	2,45	1,05
29	2,5375	1,0875
30	2,625	1,125
31	2,7125	1,1625
32	2,8	1,2
33	2,8875	1,2375
34	2,975	1,275
35	3,0625	1,3125
36	3,15	1,35
37	3,2375	1,3875
38	3,325	1,425
39	3,4125	1,4625
40	3,5	1,5

Skupni korekcijski faktor = Število let delovne dobe $\times$ 0,0875 + Število let delovne dobe v sozd letu $\times$ 0,0375

II. A OBLIKOVANJE MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA Z INVESTICIJSKIMI SREDSTVI

Tabela 6: Izračun procentnega deleža mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v celotni masi sredstev za osebne dohodke

Indeks akumulacijske stopnje \ Uspešnost investicij	100	110	120	130	140	150
25- 49	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2
50- 75	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6
76- 99	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,2
100-124	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8
125-149	3,9	4,0	4,1	4,2	4,3	4,4
150-200	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5

– Indeks akumulacijske stopnje izračunamo po točki 2.2. iz te priloge.

– Uspešnost investicij (indeks) izračunamo v skladu s 14. členom tega sporazuma.

Indeks akumulacijske stopnje uvrstimo glede na velikost v ustrezen razred. V poljih, ki jih dobimo v presečišču posamezne vrstice in stolpca so vpisani procentni deleži sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke.

II. B DELITEV MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA IZ NASLOVA USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA Z INVESTICIJSKIMI SREDSTVI NA POSAMEZNEGA DELAVCA

Tabela 7: Izračun sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela za posameznika

Leto Delavec	1	2	3	4	5	Število točk posameznika	Delež posameznika
A	K _{A1}	K _{A2}				T ₁	T ₁ · VT
B		K _{B2}	K _{B3}	K _{B4}	K _{B5}	T ₂	T ₂ · VT
C				K _{C4}	K _{C5}	T ₃	T ₃ · VT
						Σ T	

Po posameznih letih (za obdobje pet let nazaj) primerjamo:

- maso sredstev za osebne dohodke posameznega delavca za posamezno leto,
- investicijska vlaganja v letu.

Iz primerjave dobimo relativni delež, ki je v tabeli označen s K. (Zaradi lažjega izračuna pomnožimo relativni delež K z 10,000.) Relativne deleže izračunamo za vse delavce, ki imajo pravico do udeležbe osebnega dohodka na podlagi minulega dela iz naslova uspešnosti investicij za posameznega delavca. Seštejemo relativne deleže za posamezne delavce (T₁, T₂, T₃...) in izračunamo vsoto vseh relativnih deležev (ΣT).

Vrednost točke (VT) iz tega naslova izračunamo tako, da delimo maso sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela iz tega naslova z vsoto vseh točk.

Znesek sredstev za osebne dohodke za posameznega delavca dobimo tako, da število točk posameznika pomnožimo z vrednostjo točke (T x VT).

II. C UVELJAVLJANJE PRAVICE IZ MINULEGA DELA IZ NASLOVA USPEŠNEGA GOSPODARJENJA Z INVESTICIJSKIMI SREDSTVI PO PRENEHANJU DELOVNEGA RAZMERJA V ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA

Število leto, ko delavec še uveljavlja pravico do osebnega dohodka na podlagi minulega dela in tega naslova je odvisno od višine povprečne akumulacijske stopnje v preteklih petih letih glede na povprečno višino akumulacijske stopnje v podskupini dejavnosti (indeks). Podatek upoštevamo v letu odhoda delavca.

Tabela 8: Uveljavljanje pravice iz minulega dela iz naslova uspešnosti gospodarjenja z investicijskimi sredstvi po prenehanju delovnega razmerja v temeljni organizaciji

Indeks akumulacije	Število let, b uveljavljanja pravice iz minulega dela znaša največ
1,50	5 let
1,40	4 leta
1,30	3 leta
1,20	2 leti
1,00	1 leto

Število let izračunavamo od odhoda delavca iz temeljne organizacije. V primeru, da tehnologija v posamezni temeljni organizaciji hitreje zastara, temeljna organizacija lahko izdela drugačno lestvico.

III. A OBLIKOVANJE MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE V OKVIRU CELOTNIH SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI KAZALCEV USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA

Na podlagi kazalnikov uspešnosti gospodarjenja delavcev:

- pri uporabi delovnih sredstev,
 - izkoristku delovnega časa,
 - doseženih prihrankov pri materialu, surovinah in energiji,
 - pri uporabi denarnih sredstev ter ustvarjalnosti pri delu
- izračunamo maso sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela tako, da primerjamo znesek prihranka in doseženi dohodek.

$$\%p = \frac{p}{D} \times 100$$

%p ... procent prihranka,

p ... znesek prihranka v obračunskem obdobju,

D ... dohodek v obračunskem obdobju.

Za vsak procent prihranka znaša masa sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela 1% v okviru celotnih sredstev za osebne dohodke (za obračunsko obdobje).

III. B. DELITEV MASE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA

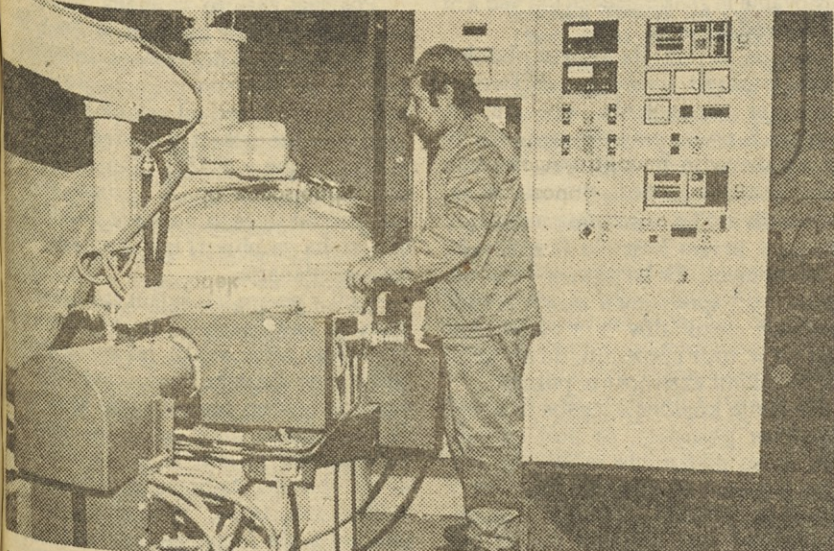
Maso sredstev iz tega naslova delimo tako, da vsakemu delavcu pripada delež, ki je sorazmeren z velikostjo deleža iz naslova živega dela v obračunskem obdobju.

S spodbudnimi rezultati lahko nadaljujemo le ob nemoteni preskrbi s surovinami

V prejšnji številki našega tednika smo zapisali pogovor z vodji komerciale, razvoja in proizvodnje v TOZD magneti, danes pa temo zaključujemo z zapisom razgovorov z vodjo kontrole kvalitete Feliksom Ogrincem, vodjo tehnologije Miroslavom Srdarevom, vodjo splošno kadrovske službe Radetom Zekovičem in pomočnikom direktorja Alojzjem Severjem.

V akcijskem planu dela za področje kakovosti in standardizacije v letošnjem letu smo si zastavili natančne naloge in določili tudi roke, v katerih bodo izvršene, je povedal vodja kontrole kvalitete Feliks Ogrinc.

veda poznati kupce in njihove zahteve. Za magnetne namreč ni YU standarda, dogovor je, da bi izdelali najprej interne standarde v Iskri. Osnovni podatki so pripravljeni, na tej osnovi bo izdelan predlog.

Vakuumsko vlijanje magnetov.

V sodelovanju s tehnologijo in razvojem izpopolnjujemo način preverjanja kvalitete v posameznih fazah izdelave. Poleg medfazne kontrole pa skušamo zagotoviti zahtevano kakovost izdelkov s 100 % kontrolo posameznih parametrov pri izhodni kontroli. V končni kontroli smo opremljeni z merilnimi napravami, ki so zanesljive in točne. Iskati pa je treba rešitve mehaniziranega in avtomatiziranega sortiranja. Treba je se-

Kar zadeva vhodne materiale, je potreben poostren nadzor, eventualna odstopanja pa reševati s tehnologijo in razvojem. Veliko smo naredili na področju termične obdelave, še vedno pa imamo nekoliko prevelik izmet v livarstvu, je povedal vodja tehnologije Miroslav Srdarev. Velika naloga, ki smo jo po fazah opredelili v akcijskem programu za tehnološko grupo, pa je urejanje tehnološke dokumentacije.

ISKRA — AVTOMATIKA

Peto posvetovanje Energetska elektronika '84

Slovenska akademija znanosti in umetnosti v sodelovanju z ISKRO — Industrijo za avtomatiko, prireja v Ljubljani od 18. do 20. junija 1984 peto jugoslovansko posvetovanje »Energetska elektronika '84«. Namen posvetovanja je medsebojno informiranje in izmenjava izkušenj pridobljenih pri razvoju, projektiranju, proizvodnji in uporabi komponent, naprav, sklopov in postrojev energetske elektronike. Posvetovanje, ki se organizira vsaka tri leta, je že utečena oblika strokovnega informiranja na tem področju.

Vsakokratno organizacijo pa sporazumno prevzame ena od republiških ali pokrajinskih akademij znanosti in umetnosti v sodelovanju z industrijo na svojem področju. Za koordinacijo dela in pripravo posvetovanj je ustanovljen medakademijski odbor za energetska elektroniko, ki ga sestavljajo predstavniki akademij, inštitutov oz. industrije so najvidnejši strokovnjaki iz področja energetske elektronike. V odboru so zastopane jugoslovanske akademije znanosti SAZU, ANU BiH, SANU, JAZU in MANU. Prvo in drugo posvetovanje je bilo 1. 1974 oz. 1975 v Beogradu naslednje pa vsaka tri leta in sicer tretje 1. 1978 v Zagrebu in četrto 1. 1981 v Sarajevu.

Na posvetovanju se v obliki referatov, diskusij in razgovorov okrogle mize obravnavajo vsa vprašanja vezana na energetska elektroniko, vključno izobraževanje, predpisi in standardizacija ter organizacijska vprašanja.

Organizacijo petega posvetovanja je prevzela ISKRA AVTOMATIKA, ki je bila aktivno udeležena že na vseh dosedanjih posvetovanjih pa tudi njen proizvodni program vsebuje mnogo proizvodov s področja energetske elektronike. Pri organizaciji sodelujejo še Visoka tehniška šola v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani in Elektrotehniška zveza Slovenije.

V času posvetovanja bo organizirana priložnostna razstava dosežkov s področja energetske elektronike (izumi, inovacije, novi izdelki, tehnološke inovacije, tehnične izpopolnitve).

Posvetovanje in razstava bosta organizirani v prostorih hale B2 na Gospodarskem razstavišču. Slavnostna otvoritev bo v Cankarjevem domu 18. junija ob 10. uri. Strokovni del posvetovanja je predviden v ponedeljek, 18. junija od 15. do 18. ter v torek dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 15. ure do 19. V sredo 20. 6. 84 bo za udeležence posvetovanja organiziran ogled proizvodnje Iskre — tvornice napajalnih naprav v Novem mestu. V torek, 19. junija bo ob 19. po zaključku strokovnega dela posvetovanja razprava »Uvajanje mikroracionalnikov v krmiljenja in regulacije v sistemih energetske elektronike«.

Delo posvetovanja bo potekalo v dvanajstih programskih sekcijah po tri sekcije istočasno. Udeleženci posvetovanja morajo poravnati pristojbino v znesku 5000,00 din na žiro-račun Elektrotehniška zveza Slovenije, Ljubljana št. 50101-678-48748. (za Ee) ali v recepciji posvetovanja.

Programske sekcije so naslednje:

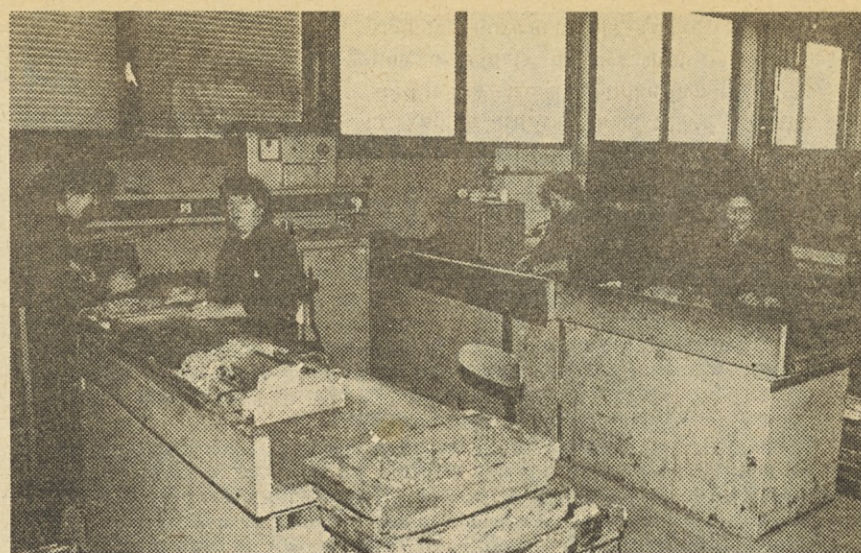
- Sekcija I: Sistem neprekinjenega napajanja
- Sekcija II: Modeliranje in regulacijski algoritmi pretvornikov
- Sekcija III: Komponente energetske elektronike
- Sekcija IV: Močnostni pretvorniki
- Sekcija V: Uporaba mikroprocesorjev v sistemih energetske elektronike
- Sekcija VI: Teorija sistemov energetske elektronike
- Sekcija VII: Aplikacije sistemov energetske elektronike
- Sekcija VIII: Energetska elektronika v reguliranih pogonih
- Sekcija IX: Uporaba in izkušnje eksploatacije sistemov energetske elektronike
- Sekcija X: Elektromagnetna kompatibilnost
- Sekcija XI: Standardizacija

Za vse ostale informacije kličite tel.: 061 218-022. Tino Kramar, Tržaška 2, Ljubljana.

Sicer pa, pred leti je bila to praktično obrtniška delavnica, poslovanje pa je preraslo tedanjo obliko. Ob tem delu smo se morali sami učiti in kot kažejo rezultati, smo to naredili uspešno. Število delavcev je približno na ravni konca prejšnjega leta, je povedal vodja splošno kadrovske službe Rade Zekovič. V letošnjem letu bi dokaj dobro kadrovska strukturo radi še izboljšali. Na področju štipendiranja smo se orientirali na pridobivanje lastnih kadrov, pet štipendistov imamo na srednji in tri na visoki šoli. Naš cilj pa je sprejemati delavce, ne le priučene, ampak strokovno podkovane.

Okrog tretjina delavcev v TOZD je kvalificiranih, v kolektivu pa je skoraj polovica žensk. Kar zadeva starostno strukturo, je četrtnina mladih — do 27 let, še več pa je takih, ki so v Magnetih nad 15 let.

Delavcem v proizvodnji skušamo zagotoviti čim bolj optimalne pogoje dela, kar pa zadeva stanovanjske razmere, delavci rešujejo tovrstne probleme s pomočjo TOZD, seveda pa stanovanjskih enot nimamo. Veliko delavcev je pri nas iz drugih republik. Med tistimi, pretežno nekvalificiranimi, je precejšnja fluktuacija. Kdor pa si življenjske razmere lahko uredi, ostane pri nas.

Kontrola magnetnih lastnosti.

Pomočnik direktorja TOZD Magnet Alohj Sever pa je ob zaključku teh pogovorov v zvezi s poslovanjem te temeljne organizacije povedal: S poslovanjem v prvem trimesečju smo zadovoljni, tako glede na zastavljen plan kot na rezultate v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. S proizvodno-kvalitetnega vidika beležimo precejšen na-

predek. V bistvu se trend od tretjega kvartala lani nadaljuje, seveda pa je osnovni predpogoj, ki je k temu pripomogel, nemotena preskrba s surovinami. Ta trend bomo tudi lahko nadaljevali, če seveda ne bo problemov z domačimi in uvoženimi materiali.

Mik

DO AVTOELEKTRIKA

Razvedrilo po napornem delu

Služba za družbeni standard v novogoriški Iskri — Avtoelektriki se je v sodelovanju s konferenco osnovnih organizacij sindikata tudi tokrat lepo odrezala. Zaposlenim je ponudila bogato paleto razvedrila — kar tri izlete po naši ožji in širši domovini.

Na prvi enodnevni izlet prejšnjo soboto se je prijavilo kar 300 zaposlenih, ki so s šestimi avtobusi obiskali Bled, Kropo, Goričane, Dražgoše itd. Zaključek je bil že po tradiciji v naši lepi Lipici na Iskrinem večeru.

Tridnevnega izleta (petek, sobota in nedelja) se je udeležilo okrog 60 zaposlenih. Z avtobusom so odšli do Reke, kjer so se vkrcali na luksuzno ladjo Vladimir Nator in križarili ob naših lepih otokih. Ustavili so se na Krku, si ogledali znamenitosti, na Rabu so si med drugim ogledali koncentracijsko taborišče in druge znamenitosti, pri-

DO — AVTOMATIKA

Seminar s področja spajkanja

Poleg TOZD Avtomatike in varilne naprave, TOZD Naprave za energetiko, smo tudi v TOZD Sestavni deli pripravili seminar s področja spajkanja. Seminar je bil namenjen v prvi vrsti izboljšanju kvalitete izdelkov.

Najprej smo na kratko seznanili skupinovodje, delovodje, kontrolorje in tehnologe s teorijo spajkanja. Z obiskom predavanja, ki ga je pripravila Irena Kovač, dipl. ing. kemije, zaposlena v delovni organizaciji Kibernetika Kranj, smo zadovoljni, saj se ga je udeležilo kar 52 delavcev iz TOZD Sestavni deli.

Po predavanjih je Uroš Blatnik izvedel testiranje delavcev iz neposredne proizvodnje. Na podlagi testnih rezultatov, smo jih vključili v teoretični del seminarja. Tu je bila zajeta naslednja tematika: pripravljanje, opremljanje, spajkanje in popraviljanje tiskanih vezij; teorija spajkanja v elektriki ter s področja osnovnih kriterijev za oceno kvalitete opremljanja tiskanih plošč.

Omenjeno tematiko so tečajnikom podali: Andrej Feguš in Bruno Štapin iz TOZD Avtomatske in varilne naprave ter Irena Kovač. Glede na rezultate, dosežene na pismenemu preverjanju znanja, smo delavce uvrstili v praktično usposabljanje, ki je potekalo pod vodstvom inštruktorjev iz TOZD Avtomatske in varilne naprave: Zvoneta Bitenca, Iva Slavička.

Mnenja smo, da je seminar lepo uspel in dosegel svoj namen, saj je praktični del izpita opravljalo kar 24 delavcev TOZD Sestavni deli. Ob koncu bi se radi zahvalili vsem, ki so nam pri pripravi in izvedbi seminarja pomagali.

Marjana Rangus

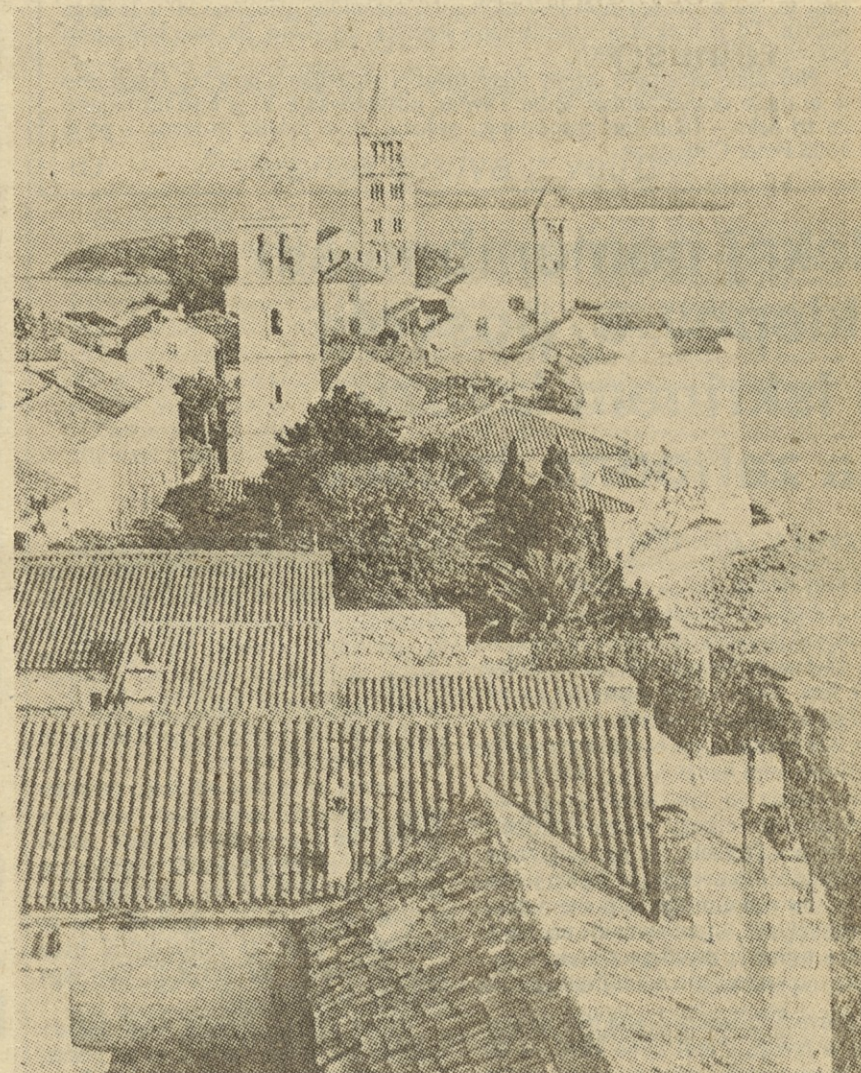
stali so na otoku Silbi itd. Skratka zanimivo in nepozabno.

Konec prejšnjega tedna pa je nekaj čez 50 zaposlenih odšlo na petdnevni izlet v star biser na našem Jadranu, v Dubrovnik. Ogledali so si tudi lepote Črnogorskega Primorja, Njegošev

mavzolej na Lovčenu, Cetinje itd.

Vsi udeleženci so bili zadovoljni, saj je bilo vse skupaj združeno prijetno s koristnim, to pa je najlepší počitek in razvedrilo po napornem vsakodnevnem delu.

Marko Rakušček

Motiv z otoka Raba.

X. mednarodni seminar za merilno procesno tehniko

Slovensko društvo za merilno-procesno tehniko prireja v začetku meseca oktobra 1984, v času mednarodne razstave Sodobna elektronika na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, 10. seminar s področja merilno-procesne tehnike z naslednjima vodilnima temama:

1. ZANESLJIVOST V PROCESNIH IN MERILNIH SISTEMIH
2. MERJENJE MASE

Referati bodo zajemali zanesljivost delovanja sistemov in komponent. Obravnavana bo celotna problematika merjenja mase: predstavljeni bodo metrološki vidiki, problematika o proizvodnji ustrezne opreme in elementov, s posebnim poudarkom na najsodobnejši elektronski oziroma mikroprocesorski tehnologiji.

Namen dvodnevne seminarja je seznaniti najširši krog strokovnjakov izobraževalnih ustanov, razvoje, proizvodnje in eksploatacije z najnovejšimi dosežki s področja zanesljivosti v procesnih in merilnih sistemih ter s področja merjenja mase doma in v svetu, z referati priznanih domačih in tujih strokovnjakov.

Za prijavo in predajo referatov veljajo naslednji roki:

- prijava referata s povzetkom do 31. maja 1984
- oddaja referata do 15. julija 1984

Število referatov bo omejeno. Avtorji bodo pravočasno obveščeni o vključitvi referata v program seminarja.

Prijavnina v višini 2.500 din daje pravico za sodelovanje na seminarju in prejem zbornika referatov. Plača se vnaprej na naslov:

Slovensko društvo za merilno-procesno tehniko 61000 Ljubljana, Titova 50 Žiro račun št.: 50101-678-73629

Dodatne informacije daje Slovensko društvo za merilno-procesno tehniko 61000 Ljubljana, Titova 50, telefon (061) 316-886.

Izvozni optimizem ob 160 novih izdelkih je upravičen

Na šesti letni posvet, torej že tradicionalno srečanje, so se pred prvomajskimi prazniki sešli vodje Iskrinih poslovnih enot v deželah razvitega zahoda skupaj s predstavniki Iskrinih proizvodnih organizacij in izvozne operative Iskre Commerce.

Osnovni namen posvetovanja o Iskrinem izvozu v dežele razvitega zahoda, torej tja, kamor je najtežje izvažati, pa tudi kjer se lahko največ naučimo, je bil ta, da tržniki in proizvajalci ugotovijo, kako poteka letošnji izvoz, kaj nas čaka do konca leta in kakšnih akcij se je treba lotiti, da bi izvoz v ta del sveta tudi uresničili. Delovni dogovor na Brdu pri Kranju od 23. do 25. aprila je bil tudi priložnost za predstavitev novih Iskrinih programov: Iskrine tovarne so tržni operativi in vodilnim delavcem v mreži predstavile kar 160 novih izdelkov, ki bodo prišli iz proizvodnje v naslednjem kratkoročnem obdobju. Prav s trženjem teh novih izdelkov, so poudarili udeleženci posvetovanja, bo Iskra tudi v prihodnje uspešno zadržati visoko rast letnega izvoza.

Delovno srečanje je med drugim opozorilo tudi na problem načrtovanja Iskrinega izvoza: pogosto se mora Iskra zaradi spreminjajočih pogojev odločati v izredno kratkem obdobju namesto, da bi sprejemala srednjeročne in dolgoročne načrte. Nujnosti srednjeročne usmeritve je, ne nazadnje, začrtala tudi Iskrina zadnja zunanje-trgovinska konferenca, tej odločitvi pa sledijo tudi načrtovalci Iskrinega razvoja do leta 2000.

Na posvetovanju je bilo mnogo besed izrečenih tudi o krepitvi Iskrinih INO firm. Prav v zvezi s tem je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič v svojem zaključnem govoru poudaril, da osvajanje tržišč ni poceni in da je investiranje v tržišče prav toliko vredno kot investiranje v proizvodnjo.

Tudi tokrat je bilo slišati, žal, vse preveč kritik na račun Iskrine poslovne discipline ali kot ji pravi direktor Iskrinega predstavištva v Londonu Ilija Medić — poslovne higijene. Predstavniki Iskrinih poslovnih enot v tujini so prav v zvezi s kakovostjo in spoštovanjem rokov poudarili, da bi Iskra lahko več izvažala in po dosti višjih cenah, če bi spoštovala dogovore s tujimi kupci.

Ena od ugotovitev Iskrinih predstavnikov v deželah razvitega zahoda je tudi ta, da je po sedanjih podatkih moč uresničiti približno 90 % letnega načrta. To je vsekakor vzpodbudna številka, če vemo, da smo šele v prvi polovici drugega četrtilletja.

Nekoliko skrajšane sklepe posvetovanja objavljamo posebej. Omenimo le še da je sklepe zapisal Mitja Tavčar, posvetovanje, ki je bilo razdeljeno na tri dele — finančno gospodarski položaj, novi izdelki in izvoz — pa je vodil Peter Cuderman.

LD

Nekaj pomembnejših sklepov 6. posveta o Iskrinem izvozu na zahodna tržišča

1. IZVOZ V LETU 1984

Letni načrt izvoza v dežele Razvitega Zahoda je 86 mio dolarja, od tega je bilo od januarja do marca že izvoženih 18,1 mio dolarjev ali 22 %. Poleg tega ima izvoz za to področje že za 35,7 mio dolarjev naročil za letošnje leto, kar pomeni, da izvoz in naročila pokrivata letni načrt 63 %. Udeleženci posvetovanja so podrobno pregledali izpolnjevanje letnega načrta po vseh DO in po državah ter sprejeli vrsto operativnih dogovorov, ki jih bo treba izpolniti v sodelovanju med delovnimi organizacijami, poslovnimi enotami Iskre v tujini in osrednjo zunanjetrgovinsko organizacijo v Iskri Commerce.

Na posvetu izdelana ocena možne realizacije izvoza v letu 1984 kaže, da bo ob vsestranskih prizadevanjih načrt mogoče izpolniti, čeprav zaenkrat še ni pokritja za nekatere velike izpade, ki zadevajo predvsem področje Italije in izdelke treh delovnih organizacij Avtomatike, ISEZ in Kondenzatorje.

2. PLAČILA

Posvet je fizično obravnaval položaj, ki je nastal v Iskri ob zaostrenih pogojih gospodarjenja zaradi tega, ker smo v preteklih letih širjenja Iskrinih deležev na številnih tržiščih gradili tudi na sorazmerno dolgih plačilnih rokih. Naknadno skrajšanje plačilnih rokov seveda ni zaželeno, saj bi lahko ogrozilo nadaljnjo rast izvoza Iskre, vendar bo v naslednjem obdobju nujna znatno večja selektivnost, zlasti pri odobravanju komercialnih kreditov.

Z mnogo večjo doslednostjo bomo morali obravnavati tudi vse prekoračitve dogovorjenih plačilnih rokov. Ob koncu marca so zapadle terjatve Iskre v deželah razvitega Zahoda znašale 9,8 mio dolarjev, ali 37 % vseh terjatev. Na posvetu je bilo dogovorjeno, da bodo poslovne enote Iskre v tujini in tržna področja Izvoza do konca maja izterjala večino zapadlih terjatev, za ostanek pa izdelala jasen akcijski načrt. Pri tem velja upoštevati, da odpade precejšen del zapadlih terjatev (približno 2,5 mio dolarja) na dežele, v katerih dosega Iskra izredno kratke plačilne roke (30 dni), prenosi plačil pa ne morejo biti opravljeni v istem roku.

3. IZVOZ V LETIH 1985 IN 1986

Udeležencem posveta so vse delovne organizacije v posebni publikaciji predstavile novosti v svojih programih za leti 1985 in 1986. Ta publikacija obsega značilnosti novih ali prenovljenih programov Iskre, ki predstavljajo blagovne fondе v vrednosti nekaj 10 mio dolarjev izvoza.

Ti novi programi odražajo prizadevanja delovnih organizacij, da bi v okviru možnosti posodabljalne svoje programe in jih prilagajale dogajanjem na tržiščih. Navzlic temu so udeleženci posveta ponovno ugotovili, da se zaostanek Iskre za odločilnimi konkurenti zlasti na tržiščih razvitega Zahoda, še povečuje.

Vodje vseh poslovnih enot Iskre v deželah razvitega Zahoda so na posvetu, v sodelovanju tržnih področij Izvoza, izdelali tudi prvo podrobnejšo dvoletno oceno možnega izvoza Iskre na svoja področja. Ta napoved, ki vsebuje skupine izdelkov vseh delovnih organizacij predvideva, da naj bi se izvoz na to področje v letu 1985 povečal za približno 20 %, na približno 91,5 % dolarja in leta 1986 še za 30 %, na približno 119,4 mio dolarjev. Pogoj za uresničitev teh napovedi je seveda pravočasno osvajanje napovedanih novih programov ter vsaj zmerno izboljšanje poslovne in izdelčne kakovosti in zanesljivosti Iskre.

Dvoletna napoved, ki jo bo Iskra Commerce opravila za vsa področja izvoza, predstavlja v okviru Iskre pobudo, da bi postopno vpeljali poslovno smiselnejši dvoletni drsni način načrtovanja izvoza.

4. POLITIKA TRŽENJA ISKRE

Posvet je opozoril na vrsto značilnosti, ki presegajo posamezno regijo na mednarodnem tržišču.

LETOVANJE V POREČU

Počitniški dom IEZE v Poreču ponuja v letošnji sezoni še nekaj prostih mest. Iskraši, ki bi želeli letovati v Poreču v terminih:

- od 20. do 27. junija
- od 27. 6. do 4. julija
- od 15. do 22. avgusta
- od 22. do 29. avgusta
- od 29. 8. do 5. septembra

se lahko prijavijo pri tovarišici Polimac po tel.: 576-231, int.: 283.

Razmejitev v avljanju trženja med branžno komercialno in TP izvoza ostaja v praksi nepopolna; branžni koordinatori v izvozu naj dobijo še pomembnejšo združevalno in usmerjevalno vlogo.

Organiziranost mednarodnega trženja Iskre ostaja prilagojena predvsem trženju sestavnih delov in izdelkov, ki pa najboljša za trženje naprav in sistemov.

Iskra se mora na omejitve uvoza, ki ogrožajo razvoj in proizvodnjo, odzvati s primerno organiziranostjo, takole:

a) Enotno je treba urediti leasing proizvodne in druge opreme za Iskro, ki ga opravljajo poslovne enote v tujini,

b) Uvoz na dodelavo je treba v kar največji meri prenesti s poslovnih partnerjev — odjemalcev Iskre na poslovne enote Iskre v tujini; isto velja za oskrbo z uvozom prek kooperacij (primeri Iskra Ltd in Perles Pieterlen).

Posvet je kritično ocenil stanje in razvoj organiziranosti izvoza v Iskri Commerce, ki zaostaja za razvojem obsega in vsebine mednarodnega trženja Iskre.

5. GOSPODARJENJE IN USMERITEV MREŽE POSLOVNIH ENOT ISKRE V TUJINI

Zaostreni pogoji poslovanja Iskre doma in v tujini narekujejo zahtevo, da dosežejo poslovne enote v deželah razvitega Zahoda v letu 1984 pozitiven rezultat. Donosnost poslovanja poslovnih enot poslabšuje vrsta vplivov:

— zaradi pretekega poslovanja in pogosto nerednih dobav, desortirane in tržno manj sposobne izdelke v Iskri; zaostajanje plačil iz Iskre za naročeno blago, oz. obsežnejši negativni saldi kooperacij, nekateri stroški trženja, ki jih morajo poslovne enote zaradi uspešnega poslovanja pokrivati, čeprav so jih doslej krile organizacije iz Iskre.

Poslovne enote so dolžne sproti ugotavljati pogoje v Iskri, ki poslabšujejo njihovo donosnost in sproti predlagati delovnim organizacijam način za pokrivanje dodatnih stroškov. Vse dolgoročnejsše finančne odločitve poslovnih enot v tujini so v pristojnosti Iskre.

Posvet je obravnaval usmeritev mreže poslovnih enot Iskre v tujini, ki jih vsebuje gradivo „Iskra 2000“ in se opredelil za vrsto konkretnih dodatkov, ki naj bi jih obravnavali vzporedno s predlogom. Med te spada tudi proučitev zamisli o formiranju lastne poslovne enote Iskre v tujini za posojanje (leasing) opreme proizvodnim delovnim organizacijam Iskre.

DO ŠIROKA POTROŠNJA

Regres za vse člane kolektiva

Tudi letos je koordinacijski odbor sindikata Široke potrošnje soglasno sklenil, da je treba sredstva za regresiranje letnih dopustov zagotoviti za vse delavce Široke potrošnje. Sklep pravzaprav niti ne bi izstopal, če ne bi bil sprejet v času, ko dve temeljni organizaciji v Široki potrošnji (TOZD TGA Reteče in TOZD Elektroakustika, Sežana) zaradi slabih poslovnih rezultatov ne moreta zagotoviti regresa.

Sindikat je zato zadolžil strokovne službe DO, da razišejo možnosti, kako do manjkajočih sredstev. Praksa, ki je bila možna še v prejšnjih letih (ko se je tudi pojavljalo vprašanje, kako zagotoviti denar za regres), tako imenovano »izplačevanje iz OD«, letos namreč ni več mogoče.

Tudi uveljavljanje določil veljavnega samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v SOZD Iskra letos še ne pride v poštev (sporazum namreč predvideva možnost združevanja sredstev za skupno porabo v okviru SOZD Iskra

DO ŠIROKA POTROŠNJA

Zaostajanje za načrti

Delovna organizacija Široka potrošnja je poslovanje v prvih treh mesecih letošnjega leta zaključila z negativnim rezultatom. V dveh temeljnih organizacijah, ki sta poslovanje zaključili z negativnim rezultatom že lani (TOZD TGA, Reteče in TOZD Elektroakustika Sežana) je namreč tudi rezultat v prvih treh letošnjih mesecih slab; akumulacije v drugih temeljnih organizacijah pa je v istem obdobju premalo, da bi se številke iz poslovnega poročila „počrnile“.

Res je, da rezultat poslovanja v prvem kvartalu običajno ni značilen za poslovanje v tekočem letu, vendar vseeno zbuja skrb, saj so najslabši rezultati doseženi v dveh temeljnih organizacijah, ki sta že nekaj časa v težavah. Tako sežanska Elektroakustika kot tudi Tovarna gospodinjstskih aparatov iz Reteče se namreč že nekaj let otepata z velikimi težavami, tako da poslovanje le redko doseže kaj več kot računovodske ničle.

Res pa je tudi, da je prav obdobje prvih letošnjih mesecev predvsem v znamenju zamrznjenih, oz., na decembrsko raven vrnjenih cen, kar je ob nezaustavljenih dražtvah vhodnih repromaterialov seveda prineslo svoje.

Dobrih 43,5 milijona dinarjev minusa v prvem kvartalu (kar seveda še ne pomeni, da bo znesek ostal nepokrit, oz., spremenjen zaradi boljših poslovnih rezultatov v nadaljevanju leta) pa je tudi opozorilo, da bo treba s sanacijskimi aktivnostmi pohiteti.

Nadaljne kopičenje izgube bi imelo neprijetne posledice, še bolj od lanskimi, ki so povzročile težave pri zbiranju sredstev za izplačilo regresov v Sežani in Retečah. Grožnja z zajamčenimi osebnimi dohodki pač ni prijetna; rezultati, zapisani v poročilu o poslovanju v prvih treh mesecih letos pa tudi ne. Dosežen namreč ni bil prav noben v planu za letošnje leto

začrtan cilj. Proizvodnja je bila dosežena z 20 % letnega načrta (strogo linearno naj bi bil rezultat enak četrtini letnega, vendar je iz let doslej znano, da je prvi kvartal vselej slabši od naslednjih); izvoza je bilo doseženo 17 %, domače prodaje 20 %, enako tudi celotnega prihodka in 18 % dohodka, ki naj bi ga dosegli v letošnjem letu.

Poglavje zase so izplačila za obresti. V prvih treh mesecih je šlo v ta namen kar 41 % doseženega dohodka; prav to je bistveno pripomoglo k izgubi, saj so obresti od najetih kreditov „požrle“ kar trikrat več sredstev kot je bilo izgube v TOZD TGA in sežanski Elektroakustiki. V primerjavi z izgubo, zabeleženo na ravni DO pa je bilo treba za obresti izplačati kar 6,6 krat več denarja.

Tudi v prvem letošnjem tromesečju pa so se nadaljevale že znane težave iz prejšnjega leta: velike težave z zagotavljanjem dinarske in devizne likvidnosti, kronično pomanjkanje sredstev za financiranje proizvodnje itd. Vse te neprijetnosti se seveda še nadaljujejo in ne vplivajo najboljše na doseganje boljših rezultatov. Vendar pa je še prezgodaj, da bi po pesimistični sliki prvega tromesečja lahko napovedovali kaj več kot izredno težavne razmere tudi v bodoče.

Stane Fleischman

V marcu mesecu sta odšli v zaslužni pokoj Vida Pavlovič in Mira Makovec, obe iz nabave v DO Iskra Kondenzatorji. Bili sta tihi, skromni in vestni delavki — dobri sodelavki, vedno pripravljene pomagati in svetovati. Zahvaljujemo se jima za vse in jima želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Sodelavci iz nabave in računovodstva

in tako ponuja možnost za zagotavljanje potrebnih sredstev skupne porabe za delavce tistih temeljnih organizacij, ki poslujejo z izgubo in na ravni DO ne morejo združiti sredstev za regres). Tako je ostala le še možnost, da se sredstva zberejo v okviru Široke potrošnje s solidarnostno pomočjo vseh zaposlenih.

Trenutno v temeljnih organizacijah razpravljajo o dveh možnih oblikah solidarnostne pomoči. Ena je združevanja dela sklada skupne porabe tistih temeljnih organizacij Široke potrošnje, ki so ta sredstva oblikovali po lanskem zaključnem računu.

Druga možnost pa je združevanje sredstev iz rezultata solidarnostnega dela vseh delavcev Široke potrošnje v prosti soboti. Temeljne organizacije se bodo o izbrani možnosti odločile do konca maja, tako da bi v juniju že lahko izplačali regres v vseh tovarnah, tudi v Retečah in Sežani.

Za katero možnost se bodo odločili v posameznih temeljnih organizacijah v tem trenutku ni pomembno; mnogo večjega pomena je dejstvo, da se bo izkazala delavska solidarnost (predvidevamo, da do odklonilnih sklepov samoupravnih organov ne bo prišlo; če ne zaradi drugega, zato ker bodo prav gotovo povsod pomislili na možnost, da se že v prihodnjem letu tudi njim lahko

prijeti kaj podobnega) v kolektivu, ki ga vežejo marsikje zelo ohlapne vezi. Uspeh dogovora pa bo prav gotovo spodbuda ne le za sindikat, ki je vedno skušal delovati povezovalno, temveč tudi za bodoče trdnije sodelovanje med tozdi Široke potrošnje.

Stane Fleischman

ZAHVALI

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem tozda Stikala za dragoceno darilo in lepe želje. Vsem še enkrat hvala za vse, obenem pa vam želim še mnogo delovnih uspehov!

Marija Fratnik

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem podsestava tozda Števcu za lepo darilo, ki me bo spominjalo na dneve, ki smo jih preživeli skupaj. Vsem želim še veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva!

Marija Belovič

Računalniki Iskre Delte za svetovno prvenstvo v kegljanju v Ljubljani

„Po uspešno opravljeni obdelavi podatkov na svetovnem prvenstvu v slalomu in veleslalomu v Kranjski Gori, svetovnem prvenstvu v skokih v Planici, številnih smučarskih maratonih, kot npr. v Bohinju, ter na številnih drugih FIS tekmovanjih, je Iskra Delta prevzela računalniško obdelavo podatkov tudi na Svetovnem prvenstvu v kegljanju v Ljubljani,“ nam je povedal Vasja Herbst, vodja tržnega komuniciranja v DO ISKRA DELTA, in nadaljeval:

„Naš, pred kratkim predstavljeni računalniški sistem Delta 800 bo kmalu centralno računalniško obdelavo tega prvenstva. Na 6 stezah tekmovališča, ki ga je pripravila Iskra Avtomatika, bo 6 zaslonskih terminalov PAKA 2000 za sproten vnos podatkov v zapisnik, pri čemer bodo na teh terminalih delali sodniki sami. Ob stezi bo še zapisniški terminal za sprotno izpisovanje zapisnikov na tiskalniku. Posebej je pomembno, da bo obdelava podatkov, t.j. zapisnikov, za tako sprotno tekmovanje prvič v svetu narejena računalniško in se je zato, da bi zapisnik lahko priznali za uraden, morala zbrati Svetovna zveza za kegljanje, ki je to tudi storila in potrdila njegovo uradno veljavnost.

Vzporedno z osrednjo obdelavo podatkov bo računalnik obdeloval še celoten bilten ter preko dveh posebnih terminalov nudil informacije novinarjem, vključno z vsemi sprotnimi rezultati. Ob tem bo še posebna obdelava rezultatov za TV, ki bo omogočila napajanje črkovnega genera-

torja za podnaslavljanje televizijske slike z imenom tekmovalca, njegove startne številke, nazivom države, ki jo ta športnik zastopa, z izpisom rezultata na TV zaslonu.

Glede izdelave računalniških programov naj povem, da je to delo opra-

vil Izobraževalni center Iskra Delte pod vodstvom dr. Saše Divjaka in vodilnega programerja Bojana Cestnika skupaj s številnimi sodelavci med inštruktorji centra.

Seveda pa brez številnih programskih orodij, predstavljenih pred kratkim v Cankarjevem Domu, in našega računalnika najnovejše tehnologije Delta 800, ne bi mogli pripraviti tako kompleksne obdelave v tako kratkem času. Preizkusi, narejeni pred tekmovanjem pa kažejo, da bo računalniška obdelava, ki bo kot rečeno izvedena prvič v tej obliki, uspešno potekala.“ B.Č.

Pogled v zgodovino

Novogoriška Iskra — Avtoelektrika obstoja od začetka leta 1960, njeni prvi zametki pa segajo v december 1959, torej 25 let nazaj. Delavci, ki so bili med prvimi zaposlenimi se gotovo še spominjajo pomembnih zgodovinskih dogodkov, za mlajše, ki so prišli na delo pozneje, pa povzemamo nekaj zanimivih podatkov.

Okrožno gospodarsko sodišče v Kopru je 4. 1. 1960 izdalo sklep, da se vpiše v register gospodarskih organizacij Iskra, tovarna avtoelektrike Sempeter pri Gorici. Prvi zaganjalnik za traktorje SN/1 so montirali v tovarni pred 24 leti, točneje 16. 2. 1960. Interna otvoritev tovarne v Šempetru je bila 23. 2. 1960. leta.

V začetku istega leta so pričeli graditi upravno stavbo in delavsko restavracijo (obe stojita še danes).

Prva volitve v delavski svet tovarne so imeli 28. 1. 1961. leta. Tovarna je postala finančno samostojna 1. julija 1961.

V aprilu 1962 leta so osvojili proizvodnjo zaganjalnika ZB-4 za Zastavo

750 (fičo). Podoben zaganjalnik, seveda izpopolnjen z oznako AZD izdelujejo še danes v tovarni malih zaganjalnikov. Prenos montaže iz delovnih miz na tekoči trak so izvedli 15. septembra 1963. leta.

Delavski svet tovarne je sprejel 1. 2. 1967 sklep, da se skrajša delovni teden iz 48 na 46 ur. Tako je trajalo delo vsako soboto od 7. do 12. ure. Prvič od ustanovitve tovarne so letni proizvodni plan izpolnili 27. 11. 1969. Predsednik prvega delavskega sveta je bil Jože Vodopivec, sedanjí vodja elektro-delavnice v tovarni delovnih sredstev.

To je le nekaj podatkov, zanimivih za vse tiste, ki jih zanima bogata zgodovina Avtoelektrike. Od prvotnih 20 delavcev je ta delovna organizacija prerasla v 3217 zaposlenih.

Marko Rakušček

UPOKOJENCI AVTOELEKTRIKE NOVA GORICA

Iz službe za družbeni standard so nam sporočili, da imajo še nekaj prostih mest za letovanje v počitniških prikoliceh v okolici Pulja, Umaga in Poreča. Proste kapacitete so v juniju in septembru, cene za enodnevno uporabo prikolice pa se gibljejo od 250 do 320 dinarjev.

Če vam kakšen od navedenih terminov ustreza, se oglasite v Iskri — Avtoelektriki pri Fabjanu Vičiču, kjer se boste točneje dogovorili o vašem oddihu na našem Jadranu.

Letne športne igre široke potrošnje letos v Železnikih

Naročila in dogovorjeni dobavni roki za inozemske partnerje so „krivi“, da se bodo letos športniki iz vseh tozdov široke potrošnje zbrali na letnih sindikalnih igrah v nedeljo, 10. junija. Prvotno dogovorjena sobota, 9. junija, je za Iskra iz Železnikov neizogibno delovna.

Hkrati pa seveda delovnega in športnega tekmovanja ne gre prirežati; stabilizacijski čas pač terja svoje — izvozno naročilo ima prednost pred vsem ostalim.

Naročeno lepo vreme pa bo seveda odtehtalo slabo voljo nekaterih nejevoljnejšev, ki jim je „prosta“ nedelja bolj pri srcu kot športno srečanje. Zato res ne gre dvomiti, da bo 10. junija ob 9. uri srečanje na rokometnem igrišču v Železnikih množično. Tekmovanje bodo v številnih disciplinah; moški se bodo pomerili v malem nogometu, košarki, odbojki, rokometu, kegljanju, streljanju, namiznem tenisu, balinanju in šahu. Za ženske bo disciplin nekaj manj: košarka, odbojka, rokomet, kegljanje, streljanje in namizni tenis.

Zadnji sestanek športnih referentov vseh temeljnih organizacij (kjer se bodo dogovorili o podrobnostih letošnje letne „olimpiade široke potrošnje“) bo v Škofji Loki, 30. maja. Vseskozi pa lahko tisti, ki jih o tekmovanjih zanima kaj več, pokličejo Frenka Ivanušo v TOZD TV, Pržan, telefon 061/52-161, int. 71. SF

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Milan Krapež (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

DO—AVTOMATIKA

Na partizanskem maršu

Medtem, ko so ostali športniki ISKRA—Avtomatike merili moči na športnih igrah v Poreču pa se je šest najbolj zagriženih tekačev udeležilo Partizanskega marša v okviru manifestacije ob dnevu osvoboditve Ljubljane.

Tekmovali smo na 28 km dolgi progi, ki je potekala od Bežigrada, Most, se prek Vrha vzpela na Orle in naprej po Golovcu do observatorija ter se prek Trnovega zaključila na Titovi cesti. Pot je bila razmočena in delno blatna, na srečo pa je bilo vreme za tek ugodno.

Med ekipami SOZD Iskra je bila ekipa Iskra—Avtomatike I v sestavi: Furlan, Jeraj in Srše najboljše s časom 2 uri 7 minut in 25 sekund. Zasedla je 62. mesto med več kot 200 ekipami.

Ekipa II Avtomatike na maršu.

Potrebno je napisati, da smo tekači Iskre—Avtomatike nosili majice z njim imenom, ki jih je preskrbel služba za marketing in s tem še za kanček prispevali k popularnosti Iskre.

Janez Srše.

Iz tujega strokovnega tiska

Konec enega in začetek novega obdobja

Pariška pošta je po 117-ih letih ukinila pnevmatsko pošto (pneumatique, oziroma na kratko pneu). S tem se je končala era klasičnega transportnega sistema, s katerim je pošiljala po podzemskih napravah obvestila do namembne pošte, od koder so jih poštni sli dostavljali v roke naslovnikom. Pravzaprav se ta transportni sistem na zračni pritisk ni več izplačal. Skupno je imela pariška pošta z njim izgubo 50 milijonov francoskih frankov in tudi število transportiranih obvestil se je močno skrčilo. V desetletju je zdrknilo od 2,7 milijona na 650 tisoč na leto. Financial Times London.

Prihranek goriva z vetrom

Družba Wind Ship iz Norwella v ZDA je lastnica 1981. leta splavljenе tovorne ladje z 3.100 bruto registrskimi tonami, ki ima poleg običajnega motorja za pogon še 273 kv. m veliko pomožno jadro. Ladja prihrani v poprečju 24% goriva in doseže za 5% večjo hitrost. Na posebno vetrovni liniji med New Orleansom in Jamaico je prihranila celo 36% energije in prišla na cilj z 18% večjo hitrostjo. Z dodatnim jadrom dosega ladja 35 vozlov (67 km) na uro, pri čemer 20 m visoki jambor vzdrži tudi orkan s hitrostjo 250 km na uro. Jambor je nagnjen za 170 stopinj in ima dva kroglčna težaja.

Čeprav princip »mini lence« gospodarsko nima večjega pomena, le kaže na možnosti, kako bi združili nekdanje znanje z moderno tehniko.

Poceni sončne celice

Poglavitni zadržek pri razvoju uporabe sončne energije so predrage sončne celice. Frankfurtski Battelle-institut razvija sedaj po naročilu nemškega zveznega ministrstva za razvoj in tehnologijo nove celice na temelju polprevodnika kadmijevega selenida. Strukture v velikosti enega cm z učinkom 7% so že dosegli in tudi velikost celic 30 kv. cm ni predstavljala težav. Zaradi tankoplastne tehnike materiala je kv. cm celice omejen na težo 10 g.

Dosedanji testi so pokazali, da so nezaščitene celice relativno neobčutljive in stabilne. Battelle pričakuje že naslednja leta prototipe novih sončnih celic.

»Scala mobile«

Da bi tehnika ne porušila ravnovesja v naravi, so sklenili občinski možje v italijanskem mestu Perugia v provinci Umbria zanimivo novost. 140.000 prebivalcev je naselilo gornji in spodnji del mesta. Gornji del je bil nekoč etrusko mesto Lucuma Etrusca, nižji pa je novi del mesta. Stari del mesta je ob prometnih konicah tako zapolnjen z vozili, da poteka promet po polzevo, velikokrat pa sploh zastane. Mesto načrtuje sedaj verigo devetih tekočih stopnišč, ki jim Italijani pravijo »scala mobile«. S tem bodo povezali novi del mesta s starim in uporabili že pozabljene podzemelske prostore iz 13. stoletja.

Radio za ljubitelje računalnikov

Radio ni več izključno sredstvo za ljubitelje glasbe, temveč tudi za računalniške entuziaste — za sedaj le v Veliki Britaniji. Več mesecev je britanska BBC emitirala software (programsko opremo) za računalniške igre in učne programe. Približno 10 tisoč lastnikov hišnih računalnikov je štirikrat tedensko nekaj po polnoči sprejemalo redne programe. Nočni oddajni termin so morali izbrati zaradi motenj običajnega programa. Trenutno oddaj ni več, ker pa je med tem število ljubiteljev naraslo že na 100 tisoč, bo BBC zopet začela oddajati meseca septembra.

Zamisli o tem ni nova. Že od leta 1978 ponuja holandska postaja NOS svojim poslušalcem podoben servis. Popularnost dolgo časa ni bila velika, ker so morali Holandci tedne ponavljati isti program v različnih računalniških jezikih. Šele z razvojem basicode, univerzalnega jezika za hišne računalnike, je odpadla ta nevedčnost.

Računalniški ljubitelji potrebujejo sedaj mimo računalnika še običajni kasetni recorder in prevečen basicode program, kar je še najmanjši strošek. Software »takeaway« oddaje se bodo kmalu razmahnile povsod.

Gnojilo iz dima

Veliki onesnaževalci okolja so med drugim termične elektrarne, ki izpuščajo v zrak tone škodljivih snovi, predvsem žvepla. Znano pa je, da je žveplo glavna sestavina kislega dežja, ki uničuje vegetacijo.

Zahodni Nemci so sedaj razvili postopek čiščenja dima, ki daje v končni stopnji odlično umetno gnojilo. Za začetek so postavili zahtevo, da pri postopku čiščenja ne smejo ostati nobene odpadne snovi. Postopek pa je takle: Ko zapusti dim izmenjevalec toplote, preide žveplov dioksidi v stolp, kjer ga razpršijo z amonijakovo raztopino. Po večkratni reakciji nastane amonijev sulfat. To je tekoča raztopina, ki jo je treba nato posušiti, da nastane prah. Ker pa je gnojilo v obliki prahu za kmetovalce neuporabno (prevlelike izgube zaradi vetra pri posipanju), ima postopek še stopnjo, kjer prah spremenijo v granulat.

Letna poraba amonijevega sulfata je v Zahodni Evropi 2 milijona ton. Skoraj polovico pridobe kot stranski produkt pri izdelavi umetnih snovi. Ker napovedujejo spremenjeno tehnologijo pri proizvodnji umetnih snovi, pri katerih ostane mnogo manj ali pa celo nič amonijevega sulfata, bo nov sistem čiščenju dima zagotovo dobrodošel.

Zbral, prevedel in priredil Marjan Kralj

Sodelovanje mladih in štipendistov

Štipendisti SOZD Iskra smo bili v petek, 11. in soboto 12. 5. 1984 v Iskra — Kondenzatorji Semič, kjer smo si ogledali proizvodnjo, imeli razgovor z delavci tovarne, štipendisti in mladinci.

Že tradicionalno dobro sodelovanje z mladimi v Semiču je vzpodbudilo štipendiste SOZD Iskra, da so se odpravili v prijetno blokransko okolje, v katerem so bili doslej še vedno izredno lepo sprejeti.

Ob prihodu v tovarno so nas gostitelji najprej na kratko seznanili s proizvodnim programom, in nam razkazali proizvodne obrate štirih TOZD v Semiču. Po ogledu in malici smo imeli razgovor o poslovanju organizacije, kadrovske politiki, zaposlovanju in štipendiranju in povezavi mladine s štipendisti. Vodja splošno-kadrovskega sektorja tov. Anton Horvat nam je povedal nekaj pomembnejših podatkov o organiziranosti proizvodnje in planu in se še posebej dotaknil problema uvoza in izvoza ter poudaril povezanost tovarne s krajem.

Ob nadaljnjem razgovoru smo se s Katico, Sonjo in Jožetom pogovarjali o kadrovski politiki in štipendiranju. Predsednik KOO ZSMS Zvone in predsednik Kluba semiških štipendistov Dušan sta povedala o povezovalni mladine s štipendisti in njihovih skupnih akcijah.

Povedati moramo, da je tovarna Kondenzatorji Semič ena izmed redkih Iskrinih DO, kjer štipendisti aktivno sodelujejo z mladinsko organizacijo tovarne. Ugotovili smo, da je navezanost in identifikacija štipendistov z organizacijo večja, če se štipendisti že v času študija na različne načine vključujejo v življenje tovarne. V tovarni so nam povedali, da je še nekaj let nazaj veliko štipendistov ostalo v Ljubljani, sedaj pa se ti po večini vračajo v tovarno. S tem se zmanjša problem kadrovanja delavcev iz oddaljenih krajev, saj ti delavci potrebujejo stanovanje ali pa plačilo prevoza na delo.

Po končanem razgovoru smo se odpravili v Iskrin dom Čremošnjice. Dež, ki sicer kar ni hotel prenehati, nam ni pokvaril dobre volje, čeprav smo se morali odpovedati izletu na hrib Smuk. Ostali smo v prijetni koči, kjer smo imeli družabni večer s plesom. Kljub temu pa smo ostali „na nivoju“, saj so Semičani izredno dobro poskrbeli za naše želodce.

Naslednji dan — v soboto smo si ogledali etnološki muzej v Semiču, odigrali nogometno tekmo s Semičani — in jo izgubili. Nato smo se odpravili nazaj proti Ljubljani.

Gostiteljem se še enkrat lepo zahvaljujemo za lep sprejem in dobro organizacijo in jih vabimo, da se nam pridružijo na jesenski ogled tovarne Elektromotorji v Železnikih.

Ales Vičič

Športne igre Avtomatike

V soboto, 12. t.m. so športna igrišča poreške Riviere sprejela nad 600 delavcev delovne organizacije Avtomatika na tretjih letnih športnih igrah.

Začetek je bil v dobesednem pomenu maratonski. Že v petek zvečer, ob 22. uri je pritekel prvi tekmovalac Slavko Keršmanc iz TOZD Razvojnega inštituta. V 20 urah je pretekel pot od Ljubljane do Poreča. V slabih vremenskih pogojih, dežju in burji mu je ob 7.30 sledilo 31 kolesarjev. V Poreču so z manjšimi težavami, ki pa niso premagale zagnanosti in dobre volje prispele vsi: iz TOZD AVN (Kečman, Grum Simon), iz TOZD Sistemi (Zupan), TOZD Sestavni deli (Ješe, Serko, Likar, Moškič, Zupan, Dolinar, Klemenčič, Černe, Gabrovšek), TOZD Naprave (Škof, Thurenher, Bakše, Križnik), TOZD Orodja (Dekleva, Karič, Cergoj, Kunstelj, Rupert, Pangerc), TOZD ELA (Jovič, Povše), TOZD Napajanja (Jerele, Žulič, Kováč, Balant, Mesojedec, Povše). Kolesarji iz dolenskih temeljnih organizacij so štartali iz Novega mesta.

Po sobotni razdelitvi štartnih list, oz. števil, so na igriščih ob osnovni šoli Veli Jože pomerili svoje moči nogometaši in odbojkarice, v športnih dvoranah hotela Diamant pa kegljači, igralci namiznega tenisa, košarkarji, šahisti in ljubitelji badmintona. Odprta igrišča pa so izkoristili strelci, tekači, zagrizeni tenisači, balinarji in tisti, ki so se poskusili v vleki vrvi. Sotono nedeljsko dopoldne pa je bilo namenjeno žal maloštevilnim jadralcem na deski. Le-ti so se „držali“ še posebno športno, saj morje ne presega kaj več kot 12°C.

Ob proglasitvi najbolje uvrščenih je priznanja in pokale podelil član poslovodnega odbora delovne organizacije Avtomatika, Dr. Bruno Stiglic, naslednjim ekipam in posameznikom: **TEK** A Moški – Daljša proga 1. Dubrovko Hofman (Trzenje), 2. Dušan Terčelj (RI), 3. Franc Pavček (Napajanja); B Moški – krajša proga 1. Dorotej Erjavec (RI), 2. Zoran Ružič (Naprave), 2. Anton Kastelic (DSSZ); A Ženske 1. Zvonka Gašperič (AVN), 2. Lidija Ivič (Releji), 3. Andreja Kristofeljc (RI),

B ženske 1. Lojzka Kogoj (Trzenje), 2. Dragica Koški (Sistemi), 3. Bernarda Avsec (Sistemi);

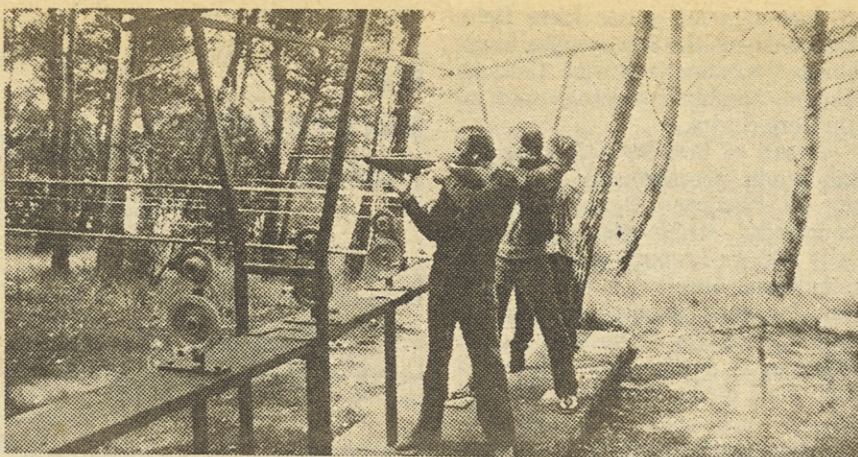
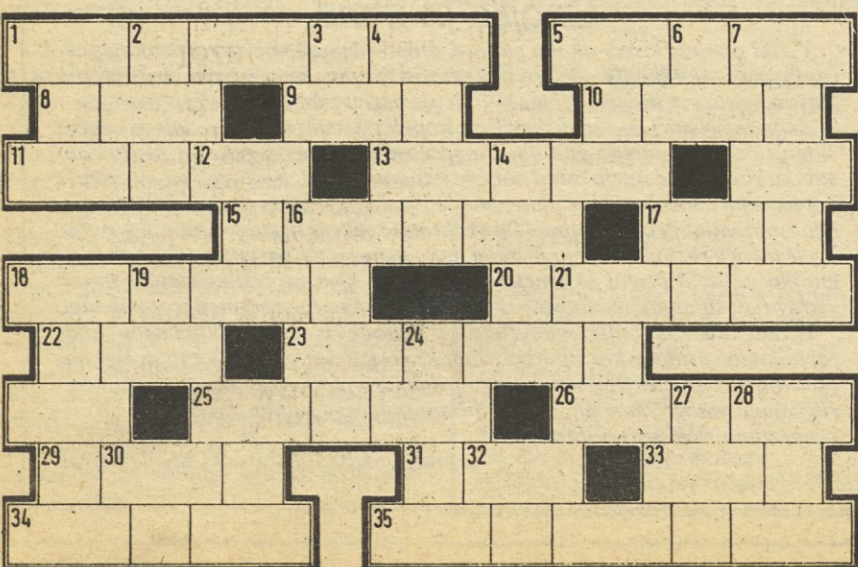
NAMIZNI TENIS

Moški posamežno: 1. Jože Trančar (Sestavni deli), 2. Štefan Kranjc (Sestavni deli), 3. Marjan Kovačič (ELA); Moški ekipno 1. TOZD Sestavni deli, 2. TOZD Trzenje, 3. TOZD Razvojni inštitut; Ženske posamežno 1. Eva Zakonjšek (Naprave), 2. Breda Jančar (Naprave), 3. Mojca Zidar (AVN);

Križanka za razvedrilo

2 plus 1

VODORAVNO: 1. besedna, miselna zveza, 5. morska riba kostnica, polenovka, 8. vrsta iglavca, 9. ime popevkarja Pestnerja, 10. ime angleškega filma, igralca Batesa, 11. nemški pisatelj (Wilhelm, 1831–1910 »Lačni pastor«), 13. kolkovina, 15. pretirano strog atenski zakonodajalec, 17. koža na rastočem rogovju jelenov, smjakov, 18. varuh, zavetnik, 20. okamnela smola iglavcev, 22. mlečni izdelek, 23. leopardu podobna zver, čita, 25. ime slovenskega skladatelja Pahorja, 26. smučišče na Pohorju, 29. zdravilna travniška rastlina, 31. časovna enota, 33. pleme, 34. srednje velik ptič ščinkovec, ki se ne seli, 35. glasbilo iz ugla-

Strelci v akciji.

TENIS:–

1. Stane Koprivšek (RI), 2. Darko Prepeluh (Trzenje), 3. Bruno Stiglic (DSSZ);

MALI NOGOMET 1. TOZD Stikalni elementi, 2. TOZD Sistemi – Sarajevo, 3. TOZD Sestavni deli;

BALINANJE 1. TOZD Sestavni deli, 2. TOZD Naprave za energetiko, 3. TOZD Napajanja;

KOŠARKA 1. TOZD Razvojni inštitut, 2. TOZD Sistemi, TOZD AVN;

ODBOJKA – ženske 1. TOZD AVN, 2. TOZD Razvojni inštitut, 3. TOZD Napajanja,

BADMINTON – moški 1. Janez Gantar (RI), 2. Dane Alič (DSSZ), 3. Mirko Wudler (RI);

BADMINTON – ženske 1. Olga Gale (RI), 2. Bernarda Avsec (Sistemi), 3. Šarlota Munda (RI);

STRELJANJE

Moški posamežno 1. Boris Čik (AVN), 2. Boris Volk (AVN), 3. Vinko Snoj (Orodja); Moški ekipno 1. TOZD AVN, 2. TOZD Orodja, 3. TOZD Razvojni inštitut; Ženske posamežno 1. Majda Saržinski (Sistemi), 2. Vika Zupan (AVN), 3. Šarlota Munda (RI); Ženske ekipno 1. TOZD Razvojni inštitut, 2. TOZD Sestavni deli;

KEGLJANJE

ženske posamežno 1. Milena Florjančič (Napajanja), 2. Andreja Rifelj (Napajanja), 3. Karmela Demšar (AVN); moški posamežno 1. Jože Blažič (Napajanja), 2. Avguštin Avbar (Napajanja), 3. Janez Adamič (Stikalni elementi);

ženske ekipno 1. TOZD Napajanja, 2. TOZD AVN, 3. TOZD Releji; Moški ekipno 1. TOZD Napajanja, 2. TOZD AVN, 3. Sestavni deli;

ŠAH

posamežno 1. Janez Kumše (RI), 2. Alojz Gorjup (Sestavni deli), 3.–5. Pavle Sešek (RI), Dane Černe (AVN), Dane Povše (AVN); Ekipno 1. TOZD Razvojni inštitut, 2. TOZD AVN, 3. TOZD Sestavni deli;

JADRANJE NA DESKI 1. Matjaž Maier (Naprave), 2. Dubrovko Hofman (Trzenje), 3. Rok Knez (Sistemi);

senih lesenih ploščic, na katere se udarja z lesenima tolkalcema.

NAVPIČNO: 1. naočarka, 2. Ibsonova drama, 3. geometrijski pojem, 4. denar za sto enot, 5. zakoličena smer ceste, 6. strast, 7. tekma v alpskem smučanju, imenovana po angleškem generalu, darovalcu pokala, 12. noga nad kolenom, 14. slovenski filmski kritik (Viktor), 16. konjeniški policaj v ZDA, 17. zmaga v šahu, 18. nepravda hči, 19. tirnica, 21. ime košarkarja zagrebške Cibone Knega, 24. zvezda prve velikosti v ozvezdju Dvojkov, 25. visokogorsko smučišče nad Bovcem, 27. plemiški naslov, 28. v starogrški mitologiji stoglavi zmaj, ki je s hesperidami stražil Herino drevo z zlatimi jabolki, 30. slovenski zgodovinar (Josip, 1884–1978), 32. kratica za italijansko RTV.

VLEČENJE VRVI 1. TOZD Napajanja, 2. TOZD Stikalni elementi, 3. TOZD Razvojni inštitut.

Letošnje športne igre so ponovno dokazale, da lahko z minimalnimi sredstvi sami organiziramo in vodimo dobra tekmovanja, pri čemer gre največ zaslug delavcem iz službe za družbeni standard (neumornemu Tonetu Kastelicu, Zvonki Gričar, Majdi Rebolj in Vesni Žagar-Gabrovšek) in vsem tistim, ki so pri organizaciji in samem poteku iger nesebično sodelovali. Tako nismo naše športne igre namenili samo merjenju in preizkušanju športnega znanja in moči, temveč tudi srečanju delavcev Avtomatika, ki smo lokalno razdeljeni od Štajerske do Dolenske, da ne omenim sodelavcev iz Sarajeva.

Letošnje igre smo razširili še na dve novi panogi jadrnanje na deski in tenis, v neuradnem delu pa so s svojimi močmi prispevali kolesarji in naš maratonec. Nasvidenje prihodnje leto.

Š.D.

Pohod na Poljano

Vsem privržencem športa, rekreacije – ljubiteljem srehodov v naravo in gore, mlajšim in starejšim smo ponovno pripravili vsakoletni pohod na Poljano pod Storžičem. Letos že osmič po vrsti prvo nedeljo v juniju, 3. 6. 1984 (začetek pohoda je od 6. – 10. ure).

Pot je primerna za vse udeležence, tudi nekoliko starejše. Začela se bo v slikoviti vasi Trstenik, kamor bo mogoče priti s kolesi, lastnimi avtomobili ali avtobusi. Prvi del poti bo pohodnika vodil po senčni poti mimo vasi Povelje do senožezi. Z nje je mogoče kreniti v dve smeri, leva je nekoliko daljša in je bolj razgledna, desna (Dolenčeva pot) pa je zaradi zločnosti in okrilja gozdov primerna za večino pohodnikov.

Cilj pohoda je pastirska planina Velika Poljana, ki širi svoje pašnike v sedlu med Tolstim vrhom in Storžičem. S Trstenika je do nje dve uri planinske hoje, kar morda nekaterim ne bo dovolj za nedeljsko dopoldne. Nadaljujejo lahko na Storžič, Tolsti vrh, Kriško goro, v dom pod Storžičem ... Pohod je, razen rekreacije in sprostitve, namenjen tudi vzgoji ljudi, zlasti mladih, da bodo znali ceniti in varovati lepote gozdov. Dosedanje udeležence bi spomnili, da prinesejo s seboj evidenčne kartončke zaradi vpisa pohoda. Na cilju bomo udeležence nagradili s simbolično nagrado – značko pohoda in požirkom čaja.

Tisti, ki se bodo letos udeležili pohoda petič, dobijo še posebno priznanje.

Sportno društvo Kokrica

Deseti Juletov smuk za Cmirom

ki smo ga morali zaradi novo zapadlega snega prestaviti, bo v soboto, 2. junija in nedeljo, 3. junija 1984.

Dobili se bomo ob 6. zjutraj pred gostiščem Jelen v Šentvidu. Prijavite se pri Bredi Jančar, 572-331, int. 314.

Turnir v malem nogometu v Kranju

Sportno društvo Podgorje bo priredilo 8. 6. 1984 5. tradicionalni turnir v malem nogometu na travi, ki bo v Tenetišah ter finalne tekme, ki bodo 10. 6. 1984.

Prijave sprejema Marko Markovič, Tenetiše 43, ali po telefonu 22-221, interna 23-47, do 1. junija 1984. Zrebanje bo 5. 6. 1984 ob 18. na igrišču v Tenetišah, kjer boste poravnali prijavnino in dobili prozicije. Število ekip je omejeno, pohitite s prijavi!

DOPISUJTE V NAŠE GLASILO

Časopisne novice

Novinar mariborskega Večera se je pogovarjal z Juretom Butino, vodjo projekta Hišni računalnik HR 84 in Ivom Stembergerjem, direktorjem tovarne televizijskih sprejemnikov v Pržanu.

„Zamisel, ki nas je vodila pri sestavi tega malega sistema, je bila, da tak hišni računalnik ne sme biti prezahteven, da ga lahko uporabljamo za izobraževanje ali pa da ga imamo doma za lastne potrebe. Zato bo tudi izdelan bolj robustno, tastatura bo polprofesionalna, kasneje pa ga bo možno dopolnjevati s posameznimi dodatki, ki bodo večali njegove zmogljivosti. Že spčetka bo ohlajeval računalnika dovolj veliko, da bo vanj moč spraviti vse dodatke (diske, kartice, kasete), ki bodo predvsem večali spominske zmogljivosti računalnika. Če bi računalnik takoj opremil z vsemi dodatki, bi bil predrag,“ sta povedala sogovornika.

Po njunih besedah so si v Iskri zastavili cilj, da domači hišni računalnik ne sme veljati več kot, denimo, barvni televizijski sprejemnik, to je okoli 100 tisoč dinarjev.

Na vprašanje, zakaj Iskra ne izdeluje cenjenih hišnih računalnikov, kot so v tujini, sta sogovornika povedala, da so to računalniki zaprtega tipa, to pomeni, da jih ne moremo povezati z drugimi, medtem ko bo Iskrinega možno povezati s CPM in IBM sistemom. Poleg tega bi bil naš računalnik znatno cenejši, če bi se država odpovedala davkom in carinam.

Turška PTT je naročila 150 elektronskih telefonskih central sistema Iskra 500 A za 70 tisoč priključkov, ki jih bo po Iskrini licenci (pogodbo o tem so sklenili lani) postopno začela izdelovati tovarna TTE (Iskra je njen tretjinski solastnik) v Istanbulu. Naročilo bo prineslo Iskri približno 85 milijonov dolarjev deviznega iztržka, so povedali na tiskovni konferenci predstavniki Iskre in njene delovne organizacije Telematike.

V Kranju bodo letos in prihodnje leto vsak teden izdelali po 200 tisoč sestavnih delov za naročene telefonske centrale, ki bodo postavljene v 150 manjših krajih po vsej Turčiji. Po naročilu poskusnih 20 telefonskih central (za 10 tisoč priključkov) in sedanjem naročilu 150 central pričakujeta tovarni TTE in Iskra v naslednjih letih nova naročila za postavitev skupno okrog 1.500 telefonskih central sistema Iskra 500 A (za skupno 700 tisoč priključkov) po vsej Turčiji. Delo, Ljubljana.

Večerov tednik 7 D je objavil obširen pogovor z Milošem Kobetom, namestnikom predsednika našega SOZD o elektroniki. Nekaj poglobitnih navedb:

Čeprav Iskra v primerjavi z drugimi sistemi nadpovprečno veliko vlaga v razvoj, v domače znanje, postaja struktura vlaganja nezahtovljiva. Po besedah Miloša Kobeta ne bi pomagalo, tudi če bi vložili dvakrat več in če bi pridobili dvakrat več inženirjev. Ponudijo jim lahko samo pisalno mizo in svinčnik. To pa je za sodobno elektroniko kajpak premalo. Pretežni del opreme je treba uvoziti. Zato se Iskra ne da primerjati s tujimi konkurenčnimi podjetji, s katerimi se srečuje na svetovnem tržišču.

Moramo vlagati, ker ves svet to dela – razmišlja dalje Miloš Kobe. In primerjave s svetom so mogoče. Našo ekonomiko pa posebno v zadnjem času narekujejo dejavniki, ki so zunaj možnosti organizacij združenega dela. Zvezna administracija predpisuje čisto vse, za kaj lahko porabimo kak dinar, v kaj lahko investiramo itd. Stvar diskusije je, ali je ostalo še kaj od neposrednega odločanja, oz. od samoupravnih poslovnosti. Sami namreč ne moremo vplivati na glavne dejavnike, niti ne moremo motivirati delavca. Na vseh koncih in krajih smo namreč omejeni s sporazumi. Na vsak način pa država veliko preveč vpliva. Morda je komu to všeč, nam pa gotovo ne ustreza.

Odločno predolga je tudi pot prenosa dosežkov v prakso. Marsikak zanimiv razvojni dosežek prenašamo v prakso tudi pet let, da v tem času izgubi vrednost. Naspolnimo pri nas v jugoslovanski ekonomiki skregani s pojmom, da je čas denar. Ampak čas je v resnici denar in temu se ni mogoče izogniti.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Vzpon na Špik

bo Planinska sekcija DO Iskra Kranj organizirala v nedeljo, 3. junija. Avtobus, ki bo imel odhod izpred hotela Creina ob 6., bo peljal do Mihovega doma pod Vršičem. Od tu bomo odšli v dolino Pišnico do doma v Krnici (40 min.). Po kratkem postanku bomo pot nadaljevali skozi grapo Gruntovnico, na vrhu v bregove Gamsove špice, katero bomo zaobšli in na to na vrh Lipnice, ki ima že 2418 m. Sledil bo kratek spust v škrbino pod vrhno vesino Špika in na njegov vrh (2472 m). Približno štiri ure hoje bo potrebno do sem iz Krnice. Sestopili bomo skozi Kačji graben do hotela Erika. Ta sestop bo občno lažji in krajši (2 uri).

Ker je v višjih predelih še precej snega, zahteva tura ustrezno opremo: smučarske palice, očala, cepin, dobro obutev. Za varnost in še kaj bodo poskrbeli vodniki J. Sparovec, I. Kloar in M. Celik. Cena prevoza bo 150 din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pajk iz tajništva DO ERO, tel.: 2822 do srede 30. maja.

II. smučarski troboj kranjskih DO Iskre in planinski izlet do Češke koče

Komisija za šport in rekreacijo DO ERO bo v sodelovanju s Planinsko sekcijo Iskra Kranj 9. junija 1984 priredila II. letni troboj v veleslalomu med delavci Električnih orodij, Kibernetike in Telematike. Prireditve bo združena s planinskim pohodom do Češke koče, kjer bo tekmovanje. Na pohod še posebej vabimo družinske člane naših delavcev.

Avtobus bo odpeljal 9. junija ob 7. izpred hotela Creina v Kranju. Če bo možno, bo peljal do tovarne žičnice, ki nam bo prepeljala prtljago.

Po tekmovanju, ki se bo začelo ob 11, bo pri koči razglasitev rezultatov in podelitev priznanj.

Tekmovalci bodo razdeljeni takole:

- ženske A: do 30 let
- ženske B: nad 30 let
- moški A: do 30 let
- moški B: 30 – 40 let
- moški C: nad 40 let
- fantje do 15 let (brez kateg.)
- dekleta do 15 let (brez kateg.)

Prijave zbiraajo: Rajko Kožar tel.: 29-52 (Kibernetika); Rado Sivec tel.: 23-78 (ERO) in Lado Sofronievski tel.: 29-57 (Telematika).

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi našega

JANKA POLIČARJA

se iskreno zahvaljujemo delavcem Iskre za izkazano pomoč in izraženo sožalje, posebno njegovim sodelavcem Iskre Kibernetike – TOZD Merilne naprave žena z otroki in brat Mirko.

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta
JOŽETA POLAJNARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števeci za darovano cvetje, izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča hčerka Ema Polajnjar.

Ob boleči izgubi moje drage mame

JULKE KOPAČ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Števeci za izraze sožalja, podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Ani Zadnikar z družino.

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

AVGUSTA PEČARJA

se vsem njegovim bivšim sodelavcem iz TOZD MKD–24 DO Telematika, TOZD Orodjarna in DPO Iskra iskreno zahvaljujem za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji mnogo prerani poti žena Boža in hči Irma.